

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on kaivoslain (621/2011) perusteella 15.11.2023 hyväksynyt seuraavan malminetsintäluvan jatkoaikaa koskevan hakemuksen:

Hakija: Aurion Resources Oy
Alueen nimi: Launi 2
Lupatunnus: ML2017:0107
Alueen sijainti ja koko: Sodankylä, 4273,94 ha

Päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta. Päätöksen liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on menettävä.

Päätös on nähtävillä Tukesin kotisivulla osoitteessa: <https://tukes.fi/malminetsintaluvat-ja-valtaukset>

Tieto päätöksen antamisesta on julkaistu sijaintikunnan verkkosivuilla.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai Antti Mikkola puh. 029 505 2184

Kuulutettu 15.11.2023

Pidetään nähtävänä 22.12.2023 asti.

LIITTEET

Liite 1: Lupakartta malminetsintäalueesta

Aurion Resources Oy
c/o Geopool Oy
PL 35
01530 Vantaa

**PÄÄTÖS MALMINETSINTÄLUVAN VOIMASSAOLOAJAN JATKAMISESTA JA SITÄ KOSKEVA MÄÄRÄYS
TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA**

Malminetsintälupahakemus

Hakija: Aurion Resources Oy
2579876-9
Suomi

Yhteystiedot: c/o Geopool Oy
PL 35
01530 Vantaa

Lisätietoja antaa:
Geopool Oy
lupaasiat@geopool.fi
040 129 3415

Alueen nimi: Launi 2
Alueen sijainti: Sodankylä

Hakemus on tullut vireille 18.11.2022. Kaivosviranomaisen on tehnyt hakemustarkastuksen ja todennut hakemuksen täyttävän kaivoslain 34 §:n, 61 §:n ja 169 §:n vaatimukset. Hakemukselle on annettu lupatunnus ML2017:0107 ja kaivoslain 34 §:n mukainen etuoikeuspäivämäärä 18.11.2022.

Hakemuksen tarkoitus: Malminetsintä kaivoslain (621/2011) pykälien 5, 9 ja 32 tarkoittamalla tavalla

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) **myöntää** kaivoslain (621/2011) nojalla jatkoaikaa Aurion Resources Oy:n malminetsintäluvalle nimeltä "Launi 2" lupatunnuksella ML2017:0107.

Perustelut: Hakija on osoittanut, että kaivoslaissa (621/2011) säädetyt edellytykset täyttyvät eikä luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä. Tässä malminetsintälupapäätöksessä annetut tarpeelliset tarkentavat lupamääräykset yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi perustuvat kaivoslain (621/2011) 51 §.

Malminetsintäluvan nojalla luvanhaltijalla on oikeus omalla ja toisen maalla tässä luvassa mainitulla alueella (malminetsintäalueella) tutkia geologisten muodostumien rakenteita ja koostumusta sekä tehdä muita kaivostoimintaa valmistelevia tutkimuksia ja muuta malminetsintää esiintymän paikallistamiseksi sekä sen laadun, laajuuden ja hyödyntämiskelpoisuuden selvittämiseksi sen mukaan kuin tässä malminetsintäluvassa tarkemmin määrätään. Malminetsintälupa ei oikeuta esiintymän hyödyntämiseen.

Päätöksen voimassaolo

Malminetsintälupa on **voimassa tällä päätöksellä enintään kolme (3) vuotta** päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Perustelut: Hakija on hakenut malminetsintälupaa kaivoslain (621/2011) 34 §:n mukaisesti. Mikäli luvanhaltija haluaa pienentää voimassa olevaa malminetsintälupaa sen voimassaoloaikana tai luopua siitä kokonaan, tulee luvanhaltijan toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus joko osittaisesta tai koko malminetsintäalueen raukeamisesta (Kaivoslaki 621/2011, 60 §, 61 §, 66 §, 67 §).

Päätöksen täytäntöönpano

Kaivoslain (621/2011) 168.1 §:n mukaisesti malminetsintälupaan perustuvat toimenpiteet saa aloittaa, kun siihen oikeuttava lupapäätös on saanut lainvoiman ja lupapäätöksessä määrätyt velvoitteet on suoritettu. Kaivosviranomaisen voi kuitenkin kaivoslain (621/2011) 169 §:n nojalla antaa päätöksen täytäntöönpanomääräyksen perustellusta syystä hakijan pyynnöstä, jolloin luvassa yksilöityihin toimenpiteisiin voidaan valituksesta huolimatta ryhtyä lupapäätöstä noudattaen. Jos asianomaisen toimenpiteen suorittaminen edellyttää muualla lainsäädännössä vaadittua lupaa, saa toimenpiteen kuitenkin aloittaa vasta, kun asianomainen lupapäätös on saanut lainvoiman tai toiminnan aloittamiseen on saatu oikeus asiassa toimivaltaiselta viranomaiselta. Päätöksen lainvoimaisuus tulee tarkistaa luvassa mainitulta hallinto-oikeudelta valitusajan päättymisen jälkeen.

Aurion Resources Oy on 18.11.2022 hakenut päätöksen täytäntöönpanomääräystä kaivoslain 169 §:n mukaisesti ja perustellut hakemuksessaan täytäntöönpanomääräyksen tarpeen.

Tukes määrää kaivoslain (621/2011) 169 §:n nojalla, että tämän lupapäätöksen lupamääräyksessä 1 kuvattuihin yksilöityihin toimenpiteisiin 1-3 voidaan valituksesta huolimatta ryhtyä annettuja lupamääräyksiä noudattaen. Toimenpiteet olivat sallittuja myös aikaisemmin voimassa olleessa luvassa.

Tutkimustoimenpiteet (lupamääräys 1 kohdat 1-3) voidaan kuitenkin aloittaa vasta, kun malminetsintäluvan ML2017:0107 jatkoaikapäätöksessä määrätty vakuus on asetettu, ja muut edellytetyt velvoitteet on suoritettu. Toimet on suoritettava tässä malminetsintäluvan jatkoaikapäätöksessä annettuja lupamääräyksiä noudattaen. Luvanhaltija voi tämän lisäksi ryhtyä myös sellaisiin malminetsintätutkimuksiin, joihin ei kaivoslain (621/2011) 7 ja 9 §:n nojalla vaadita malminetsintälupaa.

Malminetsintäalueen tiedot

Pinta-ala: 4273,94 ha

Alueen nimi: Launi 2

Sijainti: Sodankylä

Alueen tarkempi sijainti ja rajat ilmenevät tähän päätökseen liitetystä lupakartasta (Liite 1). Lupa-alueesta on rajattu pois tiedossa olevat esteet. Malminetsintää ei saa suorittaa tällä luvalla, eikä jokamiehenoikeudella 150 metriä lähempänä asumiseen tai työntekoon tarkoitettua rakennusta, yksityistä pihapiiriä tai erityiseen tarkoitukseen otetuilla alueilla. Jokamiehenoikeuksiin kuuluvalla liikkumisella ei myöskään saa aiheuttaa haittaa tai häiriötä muille ihmisille tai luonnolle.

Alueesta tarkemmin

Malminetsintälupa-alueella ei sijaitse suojelualueita, suojeluohjelma-alueita tai valtakunnallisesti merkittäviä tai suojeltuja maisema-alueita. Alueella on voimassa Pohjois-Lapin maakuntakaava. Malminetsintälupa-alue sijaitsee vähäisiltä osin Kelujärvi-Rajala osayleiskaava-alueella. Hakemusalueesta on rajattu pois Kelujärvi-Rajala osayleiskaavaan kuuluva eräkämpäalue (RK). Alueella sijaitsevat osittain Pittiövaaran ja Utsamolammen pohjavesialueet.

Otaksuma mineraaleista

Alueen geologiseen malmipotentialiin sekä hakijan suorittamiin tutkimuksiin ja tuloksiin perustuen hakija otaksuu alueella olevan seuraavia kaivosmineraaleja: kulta (Au), hopea (Ag), kupari (Cu), nikkeli (Ni), palladium (Pd), platina (Pt), sinkki (Zn), lyijy (Pb).

Yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset lupamääräykset (velvoitteet ja rajoitukset)

1. Määräys malminetsintätutkimusten sallituista ajankohdista ja menetelmistä, sekä malminetsintään liittyvistä laitteista ja rakennelmista

Tämän malminetsintäluvan nojalla on sallittua suorittaa seuraavia malminetsintätoimenpiteitä ja soveltaa seuraavia malminetsintämenetelmiä:

1. Geofysikaaliset ja geokemialliset tai vaikutuksiltaan niihin verrattavat tutkimusmenetelmät
2. Koneellisesti tehtävät maaperä- ja kallioperänäytteenotto (moreeni-, ura- ja pistenäytteet, kairaus)
3. Tutkimuskaivannot ja tutkimusojat

Perustelut: Hakija on esittänyt hakemuksessaan nämä menetelmät ja kaivosviranomaisen arvioi ne tarpeelliseksi ottaen huomioon kohteella tehdyt aikaisemmat tutkimukset. Jotta mahdolliselle jatkoluvalle edellytetty vaade tehokkaasta malminetsinnästä toteutuu, tässä lupamääräyksessä tarkoitettujen toimenpiteiden tulee olla pääosin suoritettuina.

2. Määräys tutkimustöitä ja -tuloksia koskevasta selvitysvelvollisuudesta

Malminetsintäluvan haltijan on vuosittain toimitettava kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Tutkimustöitä ja -tuloksia koskevaan vuosittaiseen selvitykseen on sisällytettävä: käytetyt tutkimus- ja työmenetelmät, yhteenveto tehdyistä tutkimuksista ja pääasialliset tulokset. Ohje löytyy Tukesin internet-sivuilta. Kunkin kalenterivuoden tutkimustöistä ja -tuloksista on raportoitava seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä, ellei toisin ohjeisteta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 14 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 4 §.

3. Määräys jälkitoimenpiteiden ajankohdasta ja ilmoittamisesta kaivosviranomaiselle

Kun malminetsintälupa on rauennut osittain, kokonaan tai peruutettu, malminetsintäluvan haltijan on raukeavilta alueilta;

1) välittömästi saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Malminetsintäluvan haltijan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun toimenpiteet on saatettu loppuun. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot jälkitoimenpiteiden päättymispäivästä sekä kuvaus toteutetuista jälkitoimenpiteistä.

2) kuuden kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoaineisto ja kirjallinen esitys edustavasta otoksesta kairasydämiä. Kaivosviranomaisen ohjeistaa hakijoita tarkemmin raportoinnin muodosta. Ohje löytyy Tukesin internet-sivuilta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011), 15 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012), 5 §.

4. Määräys kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta

Malminetsinnästä tässä luvassa sallituilla menetelmillä (lupamääräys 1, menetelmät 1–3) ei synny kaivannaisjätettä. Malminetsintäluvan haltija on silti aina velvollinen huolehtimaan maa- ja kiviainesjätteen synnyn ehkäisemisestä, sen haitallisuuden vähentämisestä sekä jätteen hyödyntämisestä tai käsittelemisestä.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 13 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 3 §.

5. Määräys ilmoitusvelvollisuudesta koskien malminetsintäalueen maastotöitä ja rakennelmia

Malminetsintäluvan haltijan on hyvissä ajoin etukäteen ilmoitettava kirjallisesti malminetsintäalueeseen kuuluvien **kiinteistöjen omistajille** (sekä näihin rinnastettaville, Kaivoslaki 5.2 §), Syväjärven paliskunnalle, ja muille oikeudenhaltijoille kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista.

Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava maastotöistä toimialallaan yleistä etua valvoville viranomaisille:

- Tukesille,
- toimivaltaisen Lapin ELY-keskuksen ympäristövastuualueelle,
- Metsähallitukselle
- Mikäli lupa-alueelta löydetään tutkimusten yhteydessä muinaismuistolaissa tarkoitettuja kohteita, tulee luvanhaltijan toimia siten kuin muinaismuistolaissa todetaan ja ilmoittaa löydöksistä viipymättä alueelliselle Lapin maakuntamuseolle.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 12 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 2 §.

6. Määräys malminetsintäalueen koon pienentämisen aikataulusta

Kaivosviranomainen ei näe tässä vaiheessa tarvetta malminetsintäalueen pienentämiselle. Tutkimuksia voidaan pitää perusteltuna koko ML2017:0107 alueella. Jos luvan haltija haluaa pienentää voimassa olevaa malminetsintälupaa tai luopua siitä kokonaan, tulee luvan haltijan tehdä ilmoitus joko osittaisesta tai koko malminetsintäalueen raukeamisesta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 11 §, 51 §, 67 §. Otettaessa huomioon alueen koko, tutkimussuunnitelma ja sen perustelut, sekä seikka, etteivät luvassa sallittavat malminetsintätoimet nykyisen aluerajauksen sisällä estä tai vaikeuta olennaisesti muita alueeseen kohdistuvia käyttötarpeita, voidaan tutkimuksia pitää perusteltuna koko alueelle.

7. Määräys vakuuden asettamisesta

Tähän malminetsintälupaan ML2017:0107 on määrätty lupakohtainen yksilöity 4000 euron suuruinen vakuus 20.12.2018 annetussa päätöksessä, eikä vakuuden nostamiselle ole olemassa perusteita. Olosuhteet ja asiaan vaikuttavat seikat ovat pysyneet vastaavina. Vakuus on asetettu pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain (621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitettun vahingon ja haitan korvaamista, sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten. Tässä malminetsintäluvassa määrätty vakuus on asetettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintälupa on tullut

lainvoimaiseksi, luvanhaltijan malminetsinnästä mahdollisesti aiheutuvaa vahinkoa, haittaa tai muuta kaivoslaissa mainittua velvoitetta varten pankkiin avatulle vakuustalletustilille. Kaivoslain 73 §:ssä tarkoitettu luvan siirto ei vapauta vakuutta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 107, 109, 110 ja 111 §. Vakuus asetetaan kaivosviranomaisen arvion perusteella, joka perustuu malminetsintäalueilla suoritettujen valvontatyön kautta saatuihin havaintoihin. Valvontahavaintojen perusteella tyypillisimpien malminetsintäalueilla sattuvan vahingon suuruusluokka on linjassa tässä luvassa määrätyn vakuuden kanssa. Kaivosviranomaisen on arvioinut toiminnan laatua ja laajuutta (lupamääräys 1), toiminta-alueen erityispiirteitä, sekä luvassa säädettyjä velvoitteita lupamääräykset huomioiden ja päätyttyä määrättyyn vakuuteen. Luvassa sallitut geofysikaaliset- ja geokemialliset tutkimusmenetelmät tai maaperä- ja kallioperänäytteenotto tai tutkimusojat eivät aiheuta merkittävää vahinkoa ympäristölle tai luonnolle, kun tutkimustyö suoritetaan lupamääräyksiä noudattaen. Malminetsinnästä johtuvia tyypillisiä maanomistajalle aiheutuvia vahinkoja ovat lähinnä yksittäiset puustovahingot. Luvassa on kielletty luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettujen lajien vahingoittaminen tai vaarantaminen. Mikäli alueella on sellaisia, niitä varten on annettu tarkat rajoitukset. Lähtökohtaisesti luvanhaltijan urakoitsijoilla on erillinen vastuuvakuutus tutkimustoimissa aiheutuneita ennakoimattomia vahinkoja varten. Kaivosviranomaisen harmitsee luvan siirron tai muuttamisen yhteydessä, onko vakuuden suuruutta tarkistettava.

8. Määräykset malminetsintää ja malminetsintäalueen käyttöä koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu kaivoslaissa (621/2011) kiellettyä seurausta

Malminetsintä sekä malminetsintäalueella liikkuminen ja muu alueen käyttö on rajoitettava tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta eikä merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa. Luonnonolosuhteilla tarkoitetaan alueen pohja- ja pintavesioloja, lämpö- ja kosteusoloja sekä kasvien kasvupaikkatekijöitä.

Tämän päätöksen liitteessä 1 tarkoitettuna malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta toiminnan kannalta välttämättömään liikkumiseen ei tarvita erillistä maastoliikennelupaa. Tutkimustyön kannalta välttämättömiin kairaustoimenpiteisiin saa käyttää alueen vettä, mutta jos kairauksessa käytettävän veden määrä ylittää 100m³/vrk, on toimittava siten kuin vesilain (587/2011) 2. luvun 15 §:ssä todetaan. Tutkimustöitä tehtäessä on otettava aina huomioon ympäristönsuojelulain (527/2014) 17§:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto. Malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, eikä merkittävää maisemallista haittaa.

Malminetsintäluvan haltijan on kairauksen päätyttyä tulpattava kairareitit teräksisen maakairausputken paikalleen jäädessä mansettitulpalla pohjaveden maanpinnalle nousun estämiseksi. Kairaputket on katkaistava noin 0,10–0,20m pituuteen läheltä maanpintaa, kairaputken päät on peitettävä metallisella suojahatulla ja merkittävä selvästi huomiovärillisin puupaaluin, joissa on kairauspaikan tunnisteet ja heijastin. Kairakohteiden jätahuolto sekä siistiminen on tehtävä välittömästi töiden loputtua kohteella.

Perustelut: Malminetsintäluvan haltijan on luovuttuaan malminetsintäalueesta tai sen menetettyään viipymättä saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, sekä saatettava alue mahdollisimman

luonnonmukaiseen tilaan (621/2011) 11 ja 15 §.

9. Määräykset yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista

Malminetsintäluvan haltijan on rajoitettava malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Vaikka tässä malminetsintäluvassa sallitut tutkimusmenetelmät eivät vaikuta laajasti ympäristöön, malminetsintäluvan haltijan on oltava kuitenkin riittävästi selvillä hankkeen ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää.

Tässä malminetsintäluvassa sallitut tutkimusmenetelmät on kirjattu lupamääräykseen 1. Sallituilla malminetsintämenetelmillä ei vaikeuteta oikeusvaikutteisen kaavan toteuttamista, ei aiheuteta olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle eikä merkittävää maisemallista haittaa. Sallituilla tutkimustoimilla ei myöskään aiheuteta merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista, merkittävää maisemallista haittaa tai muuta merkittävää vahingollista ympäristövaikutusta, kun tutkimukset suoritetaan päätöksessä sallituilla menetelmillä sallittuina ajankohtina.

Tällä malminetsintäluvalla ei ole tarkoituksena tehdä koelouhintaa taikka laajuudeltaan tai vaikutuksiltaan sitä vastaavia toimenpiteitä, eikä toimintaa myöskään ole suunniteltu asemakaava-alueelle. Sallittujen, kohteella hetkellisesti suoritettavien tutkimustoimien ei voida myöskään katsoa häiritsevän merkittävästi Suomen pesimälintuja, jotka ovat suurelta osin luonnonsuojelulailta rauhoitettuja. Suomessa seurataan lajien uhanalaisuutta, ja lajien uhanalaisuustilanteen voi tarkastaa Punaisen kirjan verkkopalvelussa (YM & SYKE, 2019), joka löytyy osoitteesta <https://punainenkirja.laji.fi>. Kirjassa on mainittu myös aina uhanalaisuuteen johtaneet syyt ja uhkatekijät tulevaisuudessa. Tässä luvassa sallittuja malminetsintämenetelmiä ei mainita kirjassa syiksi tai tulevaisuuden uhkatekijöiksi.

Luvansaajan on huolehdittava tutkimustoiminnassaan, ettei eri tutkimusvaiheissa päädy kiintoainesta pintavesiin. Hakemusalueelta tunnetaan myös lähteitä. Luonnontilaisten tai luonnontilaisten kaltaisten lähteiden luonnontilan vaarantaminen on kielletty ja niiden läheisyydessä toimimiseen on jätettävä riittävä suojaetäisyys.

Lupa-alueelle sijoittuu osin Tammukkavuopajankankaan pohjavesialue (luokka 2) ja Piittiövaaran pohjavesialue (luokka 1E). Pohjavesialueilla ei saa suorittaa tutkimusojien kaivuuta eikä säilyttää pohjavedelle haitallisia aineita. Mahdollisten sosiaalitulojen jätevesiä ei saa päästää pohjavesialueiden maaperään.

Malminetsintälupa-alueella on uhanalaisen suuren petolinnun pesäreviiri. Mikäli pesän todetaan olevan käytössä, petolinnun tahallinen häiritseminen, erityisesti lisääntymisaikana 15.4-15.9 (häiriövyöhyke on n.500–1000 metriä pesästä oleva säteinen ympyrä pesintäpaikan ympärillä, maaston avoimuuden ja muodon mukaisesti), tai muutoin niiden elämänsyklinän kannalta tärkeillä paikoilla on kielletty. Suuren petolinnun pesäpuu, jossa oleva pesä on säännöllisessä käytössä ja selvästi nähtävissä, on rauhoitettu. Lisätietoja kohteiden tilanteesta saa Lapin ELY-keskukselta, Metsähallitukselta tai Tukesilta. Rauhoitusmääräyksistä poikkeamista koskeissa asioissa toimivaltainen lupaviranomainen on Varsinais-Suomen ELY-keskus.

Alueella esiintyy myös silmällä pidettävä laji lapinkynsikääpä. Vaikka silmälläpidettävien lajien turvaaminen on vapaaehtoista, eikä silmälläpidettävät lajit täytä varsinaisen uhanalaisuuden

kriteerejä, silmälläpidettävien lajien esiintymien vahingoittamista tulee välttää tutkimuksissa.

Lupa-alueella on rauhoitetun ja uhanlaisen kasvilajin (lettorikko) esiintymiä (luontodirektiivi (92/43/ETY) liite IV(b), ja LsL 9/2023 74 §:n). Tämä tulee huomioida tutkimustoiminnassa siten, ettei toiminta vahingoita tai vaaranna niiden esiintymiä. Lettorikon esiintymiin tulee jättää n. 30 m suojavyöhyke.

Lisäksi lupa-alueelta tunnetaan arkeologisia kulttuuriperintökohteita ja muinaisuuden löytöpaikka, jotka tulee huomioida lupa-alueen tutkimustöiden ja reittien suunnittelussa.

Alueeseen kohdistuu merkitty moottorikelkkaura. Malminetsintä ei saa aiheuttaa vaaraa, haittaa tai vahinkoa moottorikelkkauran käytölle ja kunnolle.

Lupa-alueella on myös metsälain 10 §:ssä mainittuja kohteita. Metsälain tarkoituksena on edistää metsien taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävää hoitoa ja käyttöä siten, että metsät antavat kestävästi hyvän tuoton samalla, kun niiden biologinen monimuotoisuus säilytetään. Vaikka metsälakia sovelletaan metsän hoitamiseen ja käyttämiseen metsätalousmaaksi luettavilla alueilla, tutkimuksia suunniteltaessa myös edellä mainitut kohteet tulee huomioida suoritettaessa malminetsintätutkimustoimia.

Lisätietoja kohteen tilanteesta saa Lapin ELY-keskuksen lausunnossa (Liite 4), Metsähallituksen lausunnossa (Liite 5) ja Lapin maakuntamuseon lausunnossa (Liite 6) mainitulta yhteyshenkilöltä tai Tukesilta.

Malminetsintäluvan haltijan tulee esittää hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista tarkka tutkimussuunnitelma toimenpiteineen ja sijaintitietoineen Tukesille. Lisäksi tutkimussuunnitelma tulee toimittaa tiedoksi toimivaltaiselle Lapin ELY-keskukselle ja Metsähallitukselle ja Lapin maakunta museolle. Lähtökohtaisesti luvanhaltijalla ei ole kaivoslaisia asetettua yleistä inventointivelvollisuutta kasvillisuus- tai luontokartoituksille varovaisuusperiaate huomioiden, eikä sellaista edellytetä muiltakaan samankaltaisia vaikutuksia aiheuttavilta maankäyttömuodoilta suojelualueiden ulkopuolella.

Perustelut: Tutkimussuunnitelman esittämisvelvollisuudella varmistetaan, että toimenpiteisiin voidaan tarvittaessa valvonnallisesti puuttua. Samalla Tukesin on mahdollista kaivoslain valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia lisämääräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta. Kaivoslaki (621/2011) 11 § ja 12 §, VNa (391/2012) 2 §.

Siirtyminen lupa-alueelle, ja lupa-alueella liikkuminen on sulanmaan aikana pyrittävä suunnittelemaan niin, että luontaisia aukkopaikkoja ja olemassa olevia uria käytetään mahdollisimman paljon hyväksi. Kosteikkoalueilla liikkumista tulee ensisijaisesti välttää sulanmaan aikana. Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Koneellinen tutkimus ja näytteenotto alueilla, joilla on olemassa vaarana, että tutkimukset tai liikkuminen aiheuttaa maaperään vahinkoja (suot), tulee suorittaa aina ajankohtana, jolloin maaperä on jäänyt. Tutkimusmontut ja kuopat tulee merkitä huomiokepein sekä luiskata loiva reunaisiksi päistään niiden ollessa auki ja sisältävän putoamisvaaran. Tutkimusten päätyttyä tutkimusmontut, -kuopat ja -ojat on täytettävä ja maisemoitava.

Malminetsintäluvan haltijan on rajoitettava malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että

niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Malminetsintäluvan nojalla tapahtuvasta malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua:

- 1) haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle;
- 2) olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle;
- 3) merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa;
- 4) harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista;
- 5) merkittävää maisemallista haittaa.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 11 § ään.

Alue kuuluu Syväjärven paliskunnan alueeseen. Malminetsintätutkimukset on sovitettava alueella toimivan paliskunnan kanssa siten, ettei niistä aiheudu kohtuutonta haittaa poronhoidolle. Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava alueen paliskunnalle tutkimustöistä ja niiden aikataulusta, sekä muusta alueiden käytöstä hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista. Malminetsintäluvan haltijan on otettava huomioon alueella mahdollisesti olevat poronhoidolle tärkeät rakenteet kuten esimerkiksi erotusaita ja käytettävä valmiita veräjiä kulkemiseen. Edellä mainituilla toimenpiteillä vähennetään malminetsinnästä poronhoitoelinkeinolle mahdollisesti aiheutuvia haittoja poronhoitoalueella.

Perustelut: Kaivoslain (621/2011) 11 §:n mukaisesti malminetsintäluvan haltijan on rajoitettava malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta.

Malminetsintäluvan nojalla tapahtuvasta malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua:

- 1) haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle;
- 2) olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle;
- 3) merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa;
- 4) harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista;
- 5) merkittävää maisemallista haittaa.

10. Määräys malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksuajankodasta

Alueella on ollut voimassa kaivoslain (621/2011) mukainen malminetsintälupa ML2017:0107 neljä (4) vuotta. Tämä päätös jatkaa malminetsintäluvan voimassaoloa kolme (3) vuotta (lupavuodet viisi (5), kuusi (6) ja seitsemän (7)). Malminetsintäluvan haltijan on maksettava malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuista korvausta **30 euroa hehtaarilta** luvan voimassaoloajan. Malminetsintäalueesta lasketaan kokonaispinta-ala, ja jokaisen kiinteistön tai muiden rekisteriyksiköiden osalta pinta-ala vähintään 0,1 hehtaarin tarkkuudella.

Malminetsintäkorvaus on ensimmäiseltä vuodelta maksettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintälupa on tullut lainvoimaiseksi. Seuraavina vuosina korvaus on maksettava vastaavana ajankohtana.

Luvan haltijan on ilmoitettava malminetsintäkorvauksen kokonaissuorituksesta kirjallisesti kaivosviranomaiselle, kun velvollisuus on täytetty.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 99 §:ään, jossa säädetään malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksutavasta ja kaivoslain (621/2011) 51.11 § ja 152.1 §.

Mikäli hakija pienentää tai muuttaa tässä päätöksessä määrättyä malminetsintäaluetta muutoshakemuksella, määräytyy uusi malminetsintäkorvaus maanomistajalle seuraavasta tämän lupapäätöksen maksupäivästä alkaen muutospäätöksessä määrättävän pinta-alan mukaan.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 51 §, 67, 69 §:ään jossa säädetään malminetsintäluvan raukeamisesta ja muuttamisesta.

11. Määräys vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella

Malminetsintäluvan haltijan on korvattava malminetsintäalueella tapahtuvasta kaivoslakiin (621/2011) perustuvasta toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat, jollei jonkin toimenpiteen osalta korvauksesta toisin säädetä.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 103 §:ään, jossa säädetään vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella.

Hakemuksen käsittely

Hakemus: Aurion Resources Oy	18.11.2022
Kuulutus hakemuksesta: Tukes	17.8.2023
Lausuntopyyntö: Tukes	17.8.2023
Selityspyyntö: Tukes	23.10.2023
(selityspyyntö Aurion Resources Oy:lle lausuntojen ja muistutusten osalta)	
Selitys: Aurion Resources Oy	3.11.2023
Päätös: Tukes	15.11.2023

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Tukes on tiedottanut hakemuksesta 17.8.2023 kuuluttamalla siitä 30 päivän ajan Sodankylän kunnan ilmoituskanavilla. Hakemus on ollut nähtävillä myös Tukesin internet-sivuilla. Hakemus on ollut nähtävillä 25.9.2023 saakka.

Tukes on tiedottanut hakemuksesta Lapin Kansa lehdessä 17.8.2023

Tukes on tiedottanut hakemuksesta asianosaisille maanomistajille kirjeitse 17.8.2023

Lausunnot ja mielipiteet on pyydetty toimitettavaksi viimeistään 25.9.2023. Tämän päivämääränkin jälkeen toimitetut lausunnot ja mielipiteet on otettu ratkaisussa huomioon.

Lausuntopyyntö ja lausunnot hakemuksesta

Hakemuksesta on lähetetty lausuntopyyntö ja saatu lausunnot seuraavasti:

- 1) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Sodankylän kunnalle** 17.8.2023. Sodankylän kunta ei ole antanut lausuntoa.
- 2) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Lapin ELY-keskukselle** 17.8.2023.

Lapin ELY –keskus on antanut lausunnon 25.9.2023 (liite 4).

- 3) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Metsähallitukselle** 17.8.2023. Metsähallitus on antanut lausunnon 15.9.2023 (liite 5).
- 4) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Lapin maakuntamuseolle** 17.8.2023. Lapin maakuntamuseo on antanut lausunnon 21.9.2023 (liite 6).
- 5) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Syväjärven paliskunnalle** 17.8.2023. Syväjärven paliskunta on antanut lausunnon 26.9.2023. (liite 7).

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta esitettiin 1 muistutus.

Henkilötietoihin sovelletaan tietosuojalakia (1050/2018) ja EU:n yleistä tietosuoja-asetusta (GDPR).

Hakijan vastine

Hakijalta on pyydetty selitystä 23.10.2023 annettujen lausuntojen sekä muistutusten johdosta. Hakija antoi selityksen 3.11.2023 (Liite 8).

Tukesin kannanotto lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin

Lausunnoissa ja muistutuksissa esitetyt asiat on otettu lupapäätöksessä huomioon lupamääräyksin. Lähtökohtaisesti muistutuksissa esitetään, että malminetsintälupaa ei tulisi myöntää. Perusteluna tälle on mahdollisen malminetsinnän aiheuttamat haitat luonnolle ja muulle maankäytölle, tässä tapauksessa poronhoidolle.

Kaivoslain (621/2011) 46 §:n 1 momentin 1-kohdan mukaan malminetsintälupaa ei saa myöntää 7 §:n 2 momentissa mainituille alueille, joita ovat mm. alueet, jotka ovat lähempänä kuin 150 metriä asumiseen tai työntekoon käytettäviä rakennuksia tai muita näihin rinnastettavia tiloja ja niihin liittyviä yksityisiä piha-alueita. Tässä malminetsintälupapäätöksessä kyseiset seikat on huomioitu lupa-alueen rajauksessa eikä lupa-alue sijaitse 150 metriä lähempänä Kaivoslain (621/2011) 7§ 2 momentin mukaisia kohteita.

Alue kuuluu Syväjärven paliskunnan alueeseen (muu poronhoitoalue). Kaivoslain (621/2011) 11 §:n 2-kohdan perusteella malminetsintätutkimukset on sovittava alueella toimivan paliskunnan kanssa siten, ettei niistä aiheudu kohtuutonta haittaa poronhoidolle. Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava alueen paliskunnalle tutkimustöistä ja niiden aikataulusta, sekä muusta alueiden käytöstä hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista. Malminetsintäluvan haltijan on otettava huomioon alueella mahdollisesti olevat poronhoidolle tärkeät rakenteet kuten esimerkiksi erotusaita ja käytettävä valmiita veräjiä kulkemiseen. Edellä mainituilla toimenpiteillä vähennetään malminetsinnästä poronhoitoelinkeinolle mahdollisesti aiheutuvia haittoja poronhoitoalueella.

Muistutuksessa nostetaan esille talvilaidunalueiden jäkäläpeitteen vahingoittuminen ja laidunalue menetykset lähinnä alueelle tehtyjen ja mahdollisesti tulevien tutkimusojien vuoksi. Lisäksi mahdolliset kairaukset Pittiöjärven vesialueella ympäristöseikkojen vuoksi mainitaan. Aurion Resources Oy on antanut 3.11.2023 oman selityksen lausunnoissa ja muistutuksessa esitettyihin

seikkoihin. Aurion Resources Oy on ollut yhteydessä kaikkiin sidosryhmiin ennen tutkimustoimien aloittamista ja toimittanut tutkimussuunnitelmat kommentoitaviksi. Aurion Resources Oy on pyrkinyt, ja pyrkii myös jatkossa yhteensovittamaan maankäytön eri tarpeet. Aurion Resources Oy on suorittanut maanomistajakorvaukset kaivoslain perusteiden mukaisesti ja ilmoittanut suorituksesta kaivosviranomaiselle. Jättämässään selityksessä 3.11.2023 hakija ilmoittaa, että vuoteen 2020 mennessä tehdyt tutkimusojat on pääosin täytetty ja maisemoitu sekä loputkin tullaan täyttämään tutkimusten näillä päätyttyä. Aurion Resources Oy on tehnyt useita tutkimusojia Launi 2 alueella. Alueiden yhteenlaskettu pinta-ala on n. 1 ha, joka on koko malminetsintäalueesta (4273,94 ha) n. 0,02 %. Kun otetaan huomioon Syväjärven paliskunnan kokonaispinta-ala n. 226 000 ha, kyseessä ei ole poronhoidon harjoittamiseen olennaisesti vaikuttavia toimenpiteitä. Kaikki asiaan liittyvä on saatu vakiintuneen lausunnotmenettelyn pohjalta. Malminetsintäluvan haltijan on korvattava malminetsintäalueella tapahtuvasta kaivoslakiin perustuvasta toiminnasta aiheutuneet todennetut vahingot ja haitat.

Aurion Resources Oy ei ole esittänyt lupahakemuksen yhteydessä esitetystä kohdassa 4. ”Selvitys toimintaa koskevista suunnitelmista” eikä jättämässään selityksessä 3.11.2023 kairaavansa vesialueiden päällä. Kaivoslain 13 §:n vaatimukseen (Malminetsintäalueen maa- ja kiviainesjätettä koskevat toimenpiteet), hakija on viitannut lupahakemuslomakkeen kohdassa 4.2, jossa kyseiset asiat on selvitetty riittävällä tarkkuudella. Luvassa sallituilla menetelmillä malminetsintätoiminnasta ei synny varsinaista kaivannaisjätettä. Kairauksesta voi kertyä maanpinnalle kairaussoijaa, joka on hienojakoista kyseisen kohteen kallioainesta. Lupamääräyksissä kiintoainesta ei saa päästää pintavesiin ja lähteisiin on jätettävä riittävät suojavaiketykset. Tutkimustöitä tehtäessä huomioon otettava ympäristönsuojelulain (527/2014) 17§:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto on kirjattu lupamääräysten kohtaan 8. Lapin ELY-keskus katsoo lausunnossaan, että malminetsintää voidaan alueella tehdä hakemuksessa esitettyillä menetelmillä, kunhan ympäristökohteet huomioidaan koneellisten töiden suunnittelussa, ajoituksessa ja toteutuksessa eikä vesilain mukaiselle luvalla ole tarvetta. Lapin ELY-keskus voi tarvittaessa antaa asiaan liittyen määräyksiä saatuaan tutkimussuunnitelman ennakoita kuten tässä luvassa on määrätty.

Tiedoksi luvan haltijalle

Kaivoslain (621/2011) suhde muuhun lainsäädäntöön

Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa säädetään, sovelletaan kaivoslain mukaista lupa- tai muuta asiaa ratkaistaessa ja muutoin tämän lain mukaan toimittaessa muun muassa; luonnonsuojelulakia ([9/2023](#)), ympäristönsuojelulakia ([527/2014](#)), erämaalakia ([62/1991](#)), maankäyttö- ja rakennuslakia ([132/1999](#)), vesilakia ([587/2011](#)), poronhoitolakia ([848/1990](#)), säteilylakia ([592/1991](#)), ydinenergialakia ([990/1987](#)), muinaismuistolakia ([295/1963](#)), maastoliikennelakia ([1710/1995](#)) ja patoturvallisuuslakia ([494/2009](#)). Vesilä [587/2011](#). Malminetsintäluvan haltijan on aina noudatettava Suomen lainsäädäntöä ja asiaan liittyviä muita kansainvälisiä sopimuksia.

Maastossa liikkuminen

Maastoliikennelain (1710/1995) 4.1 §:n ja 4.2 §:n 9-kohdan mukaan kaivoslaissa (621/2011) tarkoitettulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta moottorikäyttöisellä ajoneuvolla liikkuminen ei edellytä maanomistajan tai haltijan lupaa, kun kyse on asianomaisessa malminetsintäluvassa tai kaivosluvassa tarkoitettujen toiminnan kannalta välttämättömästä liikkumisesta. Mikäli malminetsintäalue rajautuu alueeseen, jolla liikkumista on rajoitettu (esim. luonnonsuojelualue), malminetsintäalueen rajan ulkopuolella tarvitaan alueen hallinnasta vastaavan viranomaisen suostumus.

Viitaten lupamääräykseen 9, malminetsintäluvan haltija veloitetaan rajoittamaan malminetsintä ja malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Malminetsinnästä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista, merkittävää maisemallista haittaa. Alueen koskemattomuuteen, joka liittyy alueen suojelutavoitteisiin, on säilytettävä. Aiheutetut vahingot on korvattava maanomistajalle.

Luvan muuttaminen ja raukeaminen

Malminetsintäluvan haltijan on kaivoslain (621/2011) 69 §:n mukaan haettava malminetsintäluvan muuttamista, jos tutkimussuunnitelmaa muutetaan tai täydennetään siten, että lupamääräyksiä on tarpeen tarkistaa. Luvanhaltija voi lisäksi hakea malminetsintäluvan muuttamista lupamääräysten tarkistamiseksi, kun luvan mukaista toimintaa on tarpeen muuttaa.

Kaivosviranomaisen on päätettävä, että malminetsintälupa raukeaa, jos luvanhaltija tekee asiaa koskevan ilmoituksen. Luvanhaltija on velvollinen tekemään ilmoituksen, jos tarkoituksena ei enää ole harjoittaa lupaan perustuvaa toimintaa. Malminetsintälupa raukeaa ilmoituksen saavuttua kaivosviranomaiselle.

Luvan voimassaolon jatkaminen

Luvanhaltijan tulee toimittaa hakemus malminetsintäluvan voimassaolon jatkamiseksi kaivosviranomaiselle viimeistään kaksi kuukautta ennen luvan voimassaolon päättymistä. (VnA kaivostoiminnasta (391/2012) 27.1 §).

Kaivoslain (621/2011) 61.1 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaoloa voidaan jatkaa enintään kolme vuotta kerrallaan siten, että lupa on voimassa yhteensä enintään viisitoista vuotta.

Kaivoslain (621/2011) 61.2 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksenä on, että:

- 1) malminetsintä on ollut tehokasta ja järjestelmällistä;
- 2) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksien selvittäminen edellyttää jatkotutkimuksia;
- 3) luvanhaltija on noudattanut tässä laissa säädettyjä velvollisuuksia samoin kuin lupamääräyksiä;
- 4) voimassaolon jatkamisesta ei aiheudu kohtuutonta haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle.

Kaivoslain (621/2011) 66 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamista varten lupaviranomaiselle on ennen luvan voimassaolon päättymistä toimitettava lupahakemus sekä lupaharkinnan kannalta tarpeelliset ja luotettavat selvitykset edellä mainituista voimassaolon jatkamisen edellytyksistä.

Kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 27.2 §:n mukaan hakemuksesta tulee käydä ilmi hakijan haluamat muutokset lupa-alueeseen tai muut merkittävät muutokset sekä asianosaisissa tapahtuneet muutokset. Asetuksen 27.3 §:n mukaisesti hakemukseen tulee liittää lupaharkinnan kannalta tarpeellinen ja luotettava selvitys:

- 1) hakemuksen kohteena olevan luvan nojalla tehdyistä toimenpiteistä ja niiden tuloksista;
- 2) alueelle kohdistuneiden tutkimuskustannusten määrästä;
- 3) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksista ja jatkotutkimusten tarpeellisuudesta;
- 4) perustelut aluerajaukselle.

Lisäksi hakemukseen sovelletaan vastaavasti, mitä lupahakemuksesta säädetään kaivoslain (621/2011) 34 §:ssä.

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös on toimitettu päätöksenantopäivänä:

- Aurion Resources Oy: lle,

Jäljennös päätöksestä on toimitettu antopäivänä

- Sodankylän kunnalle,
- Lapin ELY-keskukselle,
- Metsähallitukselle,
- Lapin maakuntamuseolle tiedoksi,
- Syväjärven paliskunnalle,
- niille, jotka ovat jäljennöstä erikseen pyytäneet

Päätöksen antamisesta on ilmoitettu

- maanomistajille (kirjeitse)
- asianosaisille, joita asia erityisesti koskee
- muistutuksen esittäjille
- niille, jotka ilmoitusta ovat erikseen pyytäneet

Tukes toimittaa Maanmittauslaitokselle malminetsintäluvasta tiedot merkittäväksi kiinteistötietojärjestelmään.

Perustelut: Päätöksestä tiedottaminen ja siinä noudatettu menettely perustuvat kaivoslain (621/2011) lupapäätöksestä tiedottamista koskevaan 58 §:ään.

Päätösmaksu

Tästä päätöksestä perittävä maksu on **3950 €**. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus lähettää laskun hakijalle.

Maksu perustuu hakemuksen vireille tullessa voimassa olleeseen asetukseen Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1283/2021).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla **Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen**.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista (808/2019, 13 §). Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja

kaivosasiat@tukes.fi tai ylitarkastaja Antti Mikkola puh. 029 505 2184

Asian on esitellyt ylitarkastaja Antti Mikkola ja ratkaissut ylitarkastaja Ilkka Keskitalo. Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoittajan henkilöllisyyden ja allekirjoituksen ajankohdan voi varmistaa allekirjoitusta klikkaamalla ja asiakirjan aitous voidaan todentaa sähköisesti. Jos asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, allekirjoitus ei ole enää kelvollinen. Sähköinen asiakirja on alkuperäiskappale, eikä allekirjoituksen oikeellisuutta voi varmistaa paperitulosteesta. Alkuperäisen sähköisen asiakirjan voi tarvittaessa pyytää Tukesin kirjaamosta.

LIITTEET

Liite 1	ML2017:0107 lupakartta
Liite 2	Tilakohtaiset pinta-alat malminetsintälupa-alueella
Liite 3	Asianosaiset maanomistajat
Liite 4	Lapin ELY-keskuksen lausunto
Liite 5	Metsähallituksen lausunto
Liite 6	Lapin maakuntamuseon lausunto
Liite 7	Syväjärven paliskunnan lausunto
Liite 8	Selitys: Aurion Resources Oy
Liite 9	Ohje vakuuden asettamiseksi

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta.

Valitusoikeus

Malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhtontalupaa koskevaan päätökseen, mainitun luvan voimassaolon jatkamista, raukeamista, muuttamista ja peruuttamista koskevaan päätökseen sekä kaivostoiminnan lopettamispäätökseen saa hakea muutosta:

- 1) asianosainen;
 - 2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
 - 3) toiminnan sijaintikunta tai muu kunta, jonka alueella toiminnan haitalliset vaikutukset ilmenevät;
 - 4) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja muu asiassa toimialallaan yleistä etua valvova viranomainen;
 - 5) saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan;
 - 6) kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttialueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.
- Kaivosviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa sellaisesta päätöksestä, jolla hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava

myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00–16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu 270 euroa**. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

käyntiosoite: Torikatu 34-90, 90100 Oulu

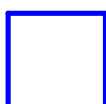
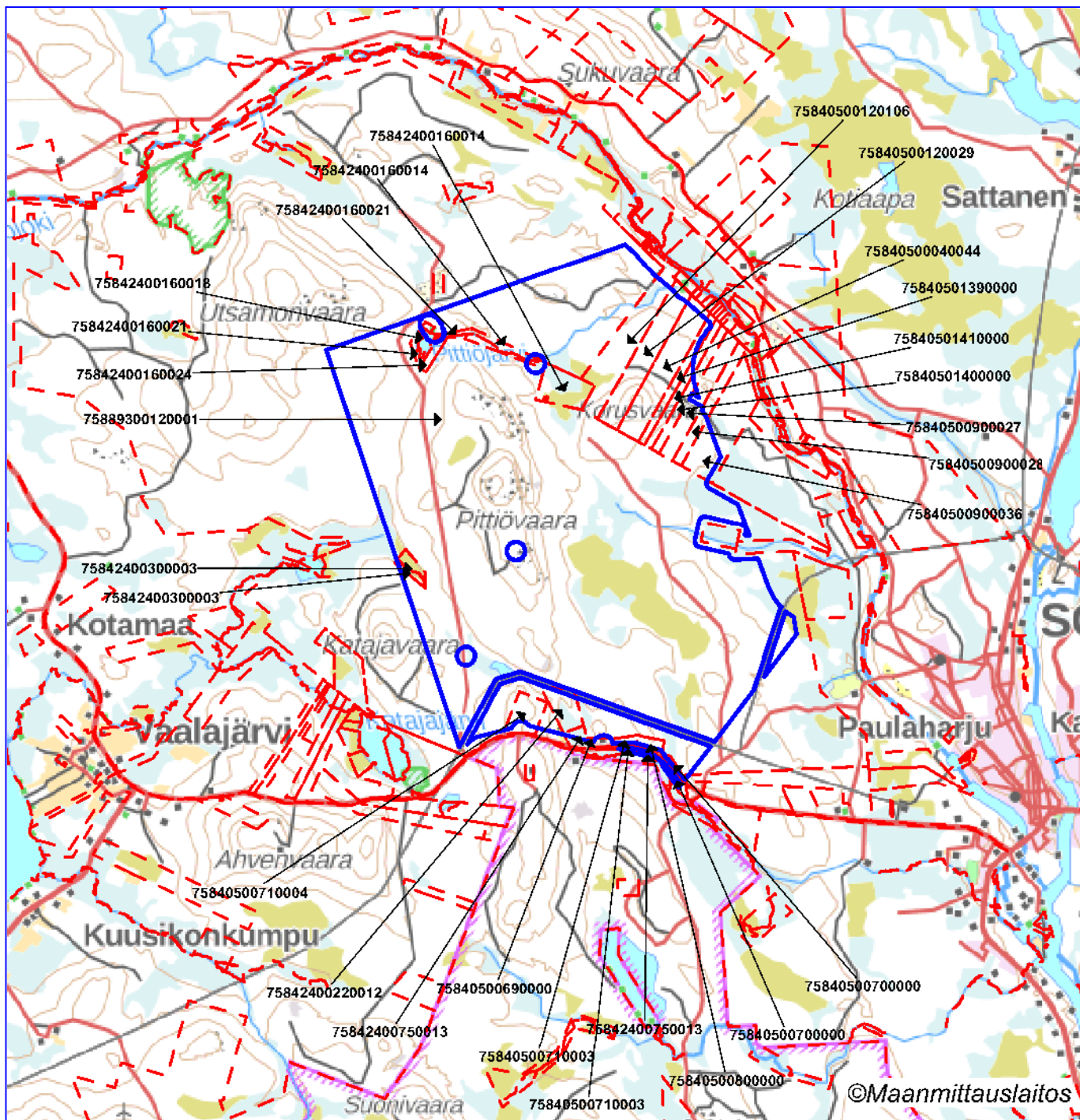
postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

puhelin: 029 56 42800

faksi: 029 56 42841

sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Malminetsintäalupa-alue

Kiinteistörajat

Mittakaava 1:100 000

Aurion Resources Oy
Launi 2
ML2017:0107

Kiinteistötunnus	Pinta-ala (ha)
75840500120029	89,81
75840500120106	104,64
75840500500020	0,26
75840500690000	0,71
75840500700000	3,85
75840500710003	5,29
75840500710004	25,32
75840500800000	7,55
75840500900027	27,50
75840500900028	16,31
75840500900036	33,56
75840501390000	28,31
75840501400000	18,71
75840501410000	19,83
75842400160014	64,11
75842400160018	3,81
75842400160021	8,20
75842400160024	8,30
75842400220012	29,14
75842400300003	14,06
75842400750013	8,52
75842408760001	5,61
75842408760009	0,15
75842408760010	0,19
75889300120001	3652,62
75840500040044	97,59
	4273,94

Pinta-ala yhteensä: 4273,94 ha

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (TUKES)
kaivosasiat@tukes.fi

Viite: Lausuntopyyntöne 17.8.2023

Malminetsintälupahakemus ML2017:0107, Aurion Resources Oy, Sodankylä

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (TUKES) on pyytänyt kaivoslain (2011/621) 37 §:n nojalla Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskuksen) lausuntoa Aurion Resources Oy:n malminetsintälupahakemuksesta Launi 2, lupanumero ML2017:0107. TUKES on pyytänyt ELY-keskuksen lausuntoa siitä, onko kohteella mahdollista jatkaa tehokasta malminetsintää hakemuksen mukaisilla tutkimusmenetelmillä ilman että niistä on kaivoslain (621/2011) 11 §:n mukaisesti 1) haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle, 3) merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, 4) harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista, 5) merkittävää maisemallista haittaa. Lisäksi TUKES pyytää lausuntoa siitä, onko alueella kaivoslain 9 § kolmannen momentin mukaisia liikennealueita. Lausuntoa on pyydetty 25.9.2023 mennessä.

Haetun malminetsintäalueen pinta-ala on 4273,04 ha ja se kohdistuu Sodankylän kunnan alueelle, keskustan länsipuolelle. Hakija on arvioinut alueelta olevan mahdollista löytää kultaa (Au), hopeaa (Ag), kuparia (Cu), nikkeliä (Ni), palladiumia (Pd), platinaa (Pt), sinkkiä (Zn) ja lyijyä (Pb). Yhtiö hakee malminetsintäalueelle jatkoaikaa. Hakija hakee lisäksi luvan täytöntöönpanoa muutoksenhausta huolimatta.

Suunniteltuihin tutkimusmenetelmiin kuuluvat olemassa olevan tutkimusaineiston tulkinta, geofysikaaliset mittaukset (maanpinnalta, ilmasta tai kairareitistä), tutkimusojien kaivaminen kaivinkoneella ja niiden kartoitus ja näytteenotto sekä kallio- ja maaperä-näytteenotto pinta- tai syväkairaamalla.

Tutkimusvälineinä on tarkoitus käyttää tela-alustaista näytteenottovaunua (kallio- sekä maaperänäytteenotto pinta- sekä syväkairauskalustolla), mönkijää/moottorikelkkaa (henkilöstön ja näytteiden kuljetuskalusto), henkilö-/maastoajoneuvoja (henkilöstön kuljetus, käyttö vain teillä), kaivinkonetta (tutkimusojien kaivuu ja peitto), geofysikaalisia mittauslaitteistoja sekä timanttisahaa-/poraa (ura- ja pistenäytteenotto).

Lapin ELY-keskus lausuu seuraavaa

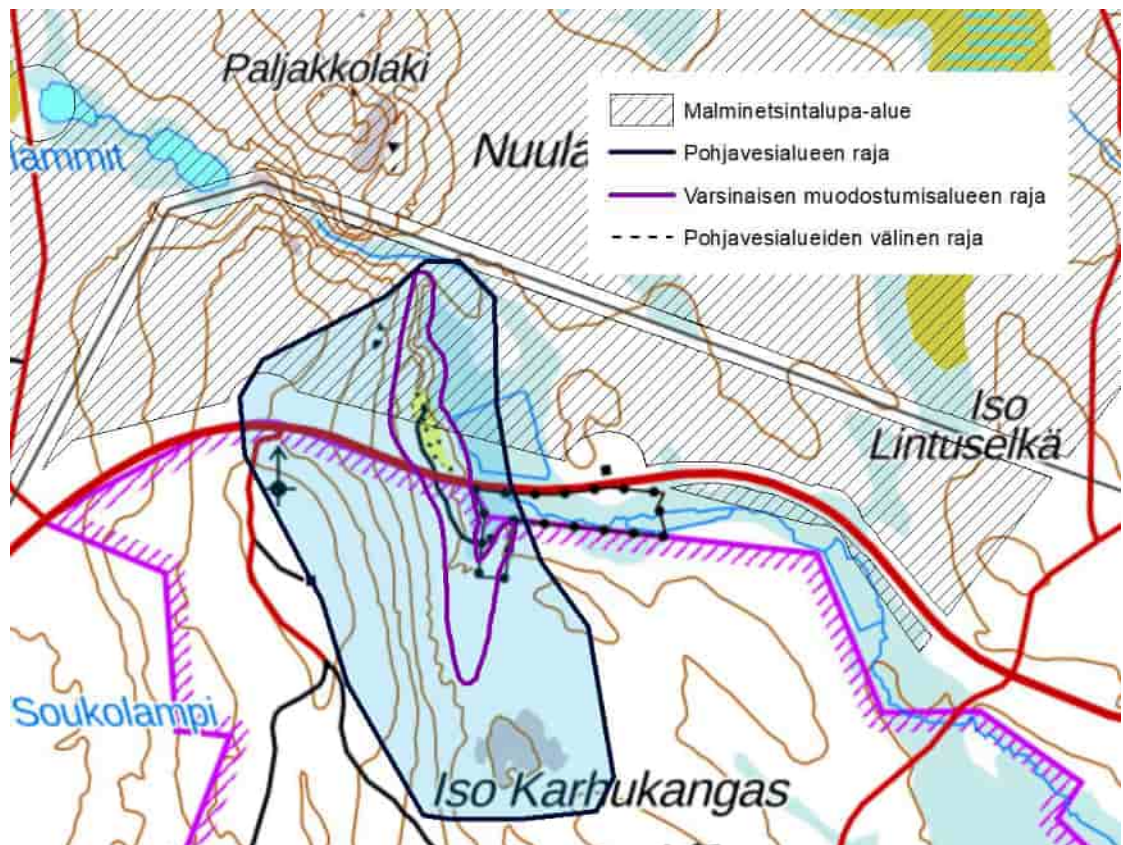
Natura 2000 -verkosto ja luonnonsuojelualueet

Haetulla malminetsintäalueella ei ole perustettuja luonnonsuojelualueita, valtioneuvoston hyväksymiä luonnonsuojeluohjelmiin kuuluvia alueita, Natura 2000 -verkoston kohteita, luonnonsuojelulain 64 §:n tarkoittamia, rajattuja luontotyyppejä, luonnonsuojelulain 77 §:n tarkoittamia erityisesti suojeltavien lajien rajattuja esiintymispaikkoja eikä malminetsintäalue sijaitse valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella. Alueella ei

ole valtakunnallisesti arvokkaita tuuli- ja rantakerrostumia, moreenimuodostumia, kalialueita eikä kivikoita.

Pohjavesialueet, pienvedet ja vesistöt (kaivoslain 11 §:n kohdat 1 ja 3)

Malminetsintäalueella sijaitsevat osittain Tammakkovuopajankankaan (12758193) ja Piittiövaaran (12758101) pohjavesialueet. Tammakkovuopajankangas on luokitukseltaan muu vedenhankintakäyttöön soveltuva pohjavesialue (2) ja Piittiövaara vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen (1E). Piittiövaaran alueella sijaitsee lisäksi vedenottamo. ELY-keskus katsoo, että Piittiövaaran tapauksessa pohjaveden varsinainen muodostumisalue (kuva 1, violetti rajaus) tulee jättää malminetsintätoimenpiteiden ulkopuolelle pohjaveteen kohdistuvien vaikutusten välttämiseksi. Suositeltavaa olisi välttää toimenpiteitä myös pohjavesialueen muissa osissa.

Kuva 1. Piittiövaaran pohjavesialue. Varsinainen muodostumisalue violetillä rajauksella.

Kaikessa pohjavesialueille kohdistuvassa toiminnassa tulee olla huolellinen, jotta toiminnasta ei aiheudu ympäristönsuojelulain pohjaveden pilaamiskiellon (YSL 527/2014 17 §) tai vesilain (mm. VL 587/2011 3 luku 2 §) vastaisia vaikutuksia. Tutkimusojien kaivuuta ei tule tehdä pohjavesialueilla lainkaan. Pohjavedenpinta varsinkin muodostuman reunaosissa on yleensä lähempänä maanpintaa, joten on olemassa vaara, että esimerkiksi kaivun yhteydessä vettä johtavat kerrokset kaivetaan auki. Tällöin saattaa aiheutua pohjavesiesiintymän antoisuutta alentavaa pohjaveden purkautumista tai

25.9.2023

pintavesien imeytymistä pohjavesiesiintymään, mikä saattaa aiheuttaa pohjaveden laadun heikkenemistä tai määrän vähenemistä.

Pohjavesialueilla ei tule säilyttää tai tankata työkoneita eikä varastoida pohjavedelle haitallisia aineita (esim. poltto- ja voiteluaineet). Maaperään ei saa tulla mitään öljypäästöjä. Mahdolliset päästöt on välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Kairauksissa tai muissa vastaavissa toimenpiteissä mahdollisesti käytettävät vedet johdetaan pohjavesialueiden ulkopuolelle. Mikäli alueille sijoitetaan väliaikaisia sosiaalituloja, tulee mahdolliset jätevedet johtaa pohjavesialueen ulkopuolelle käsiteltäväksi tai vaihtoehtoisesti umpisäiliöön. Jätevesien (myös puhdistettujen) imeyttäminen maaperään on pohjavesialueella kielletty. Mikäli kairauspaikoilla esiintyy ylivuotoa, tulee huolehtia siitä, että kairareiät tulpataan ylivuodon ja pohjaveden purkautumisen estämiseksi. Maastoon ei tule myöskään jättää kairaussoijaa.

Lapin ELY-keskus muistuttaa, että vaikka toiminnasta ei ennalta arvioiden haittoja aiheutuisikaan, on toiminnanharjoittajalla aina vesilain mukainen vastuu pohjavedelle mahdollisesti aiheutuvista vahingoista.

Hakemusalueelle sijoittuu useampia peruskarttalähteitä ja Metsäkeskuksen pienvesikohteet -aineistoon merkittyjä metsälakikohteita. Kartta- ja ilmakuvatarkastelun perusteella on mahdollista, että malminetsintäalueella sijaitsee enemmänkin lähteitä, kuin etukäteen tiedossa on.

Luonnontilaisen lähteen luonnontilan vaarantaminen on vesilaissa kielletty (VL 2. luku 11 §), ellei siihen ole saatu aluehallintoviraston lupaa. Lähteisiin tulee jättää riittävä suojaetäisyys, vähintään 30 metriä lähteikön reunasta ja etäisyyden määrittelyssä tulee huomioida, ettei lähteen luonnontila vaarannu. Esimerkiksi kaivutoimenpiteet lähteikön läheisyydessä voivat aiheuttaa muutoksia pohjaveden virtausolosuhteissa ja siten myös lähteikön kautta purkautuvan pohjaveden määrässä. Suojaetäisyys riippuu maastonmuodoista, lähteen koosta ja tilasta. Lähtökohtana toiminnassa on, ettei siitä saa aiheutua vaaraa pohjaveden määrälle tai laadulle. Lähteen suojavyöhykkeellä ei tule tehdä maahan kajoavia tutkimuksia. Mikäli kairauspaikoilla esiintyy ylivuotoa, tulee huolehtia siitä, että kairareiät tulpataan ylivuodon ja pohjaveden purkautumisen estämiseksi. Työn teettäjällä on vastuu pohjavedelle mahdollisesti aiheutuvista vahingoista.

Vesistöjen lähellä toimittaessa on huolehdittava siitä, ettei syväkairauksissa maanpinnalle nouseva kiviaines, soija, pääse valumaan vesistöihin missään tilanteessa, eikä muukaan koneellinen tutkimustoiminta ja liikkuminen aiheuta kuormitusta vesistöihin. Myös ojitetuilla aloilla on toimittava siten, että kiintoainetta tai poraussoijaa ei pääse ojia myöten kulkeutumaan vesistöihin. Lisäksi vesistöjen ympäristö tulisi säilyttää mahdollisimman luonnonmukaisena.

Puron uoman luonnontilan säilymisen vaarantaminen on luvanvaraista (VL 3. luku 2 §). Tämä tulee huomioida purojen ylityksissä.

Rauhoitetut, erityisesti suojeltavat ja uhanalaiset lajit (kaivoslain 11 §:n kohdat 3 ja 4)

Malminetsintätoiminta on järjestettävä siten, että siitä ei aiheudu luonnonsuojelu- ja kaivoslaissa kiellettyä seurausta, kuten lajin heikentämistä tai häviämistä eikä lajin elinympäristön heikentämistä tai tuhoutumista. Maahan kajoavissa malminetsintätoimissa suojeltujen lajien esiintymät on rajattava malminetsintäalueen ulkopuolelle.

Suojaetäisyyksien määrittelyssä tulee ottaa huomioon, että rauhoitettua lajia voi esiintyä pistemäistä esiintymäpaikkaa laajemmalla alueella. Tarvittaessa tulee varmistua kartoituksin, ettei suojeltujen lajien esiintymiä vaaranneta.

Ajantasaiset esiintymätiedot malminetsintäalueelta tulee tarkistaa ja huomioida tutkimussuunnitelmaa laadittaessa. Lajitietoa voi tarkastella ja ladata Suomen lajitietokeskuksen Laji.fi-sivuston kautta. Myös ympäristöhallinnon yhteisestä lajitiedon tallennusjärjestelmästä LajiGIS:stä tiedot siirretään kerran viikossa laji.fi -järjestelmään. Laji.fi:ssä on lajiaineistoja myös lukuisista muista lähteistä, esim. museoiden tietokannoista. Suurin osa lajiaineistosta on suoraan kaikkien nähtävissä Laji.fi-sivustolla, mutta sensitiivisten lajien paikkatiedot on karkeistettu esim. 1 km tai 5 km ruudun tarkkuudelle tai joissain tapauksissa salattu kokonaan. Nämä käyttörajoitetut aineistot saa käyttöönsä kirjautumalla Laji.fi-sivustolle ja tekemällä aineistopyynnön tietyltä alueelta.

Haetulta malminetsintäalueelta tunnetaan lapinleinikin (*Coptidium lapponicum*) esiintymiä. Lapinleinikki on luonnonsuojelulain 69 §:ssä tarkoitettu rauhoitettu laji sekä luontodirektiivin liitteen IV (b) mukainen tiukasti suojeltu laji. Rauhoitetun lajin hävittäminen on luonnonsuojelulain 74 §:n mukaan kielletty. Luontodirektiivin liitteen IV kasvilajien esiintymiin on syytä jättää vähintään noin 30 metrin suojavyöhyke, jotta näytteenotolla ei vaaranneta esiintymien säilymistä. Suojavyöhyke lasketaan esiintymän reunasta. Suojavyöhykkeellä ei saa tehdä maahan kajoavia tutkimuksia.

Lupahakemusalueella on lintudirektiivin artiklassa 1 tarkoitettun, luonnonsuojelulain 69 § nojalla rauhoitetun uhanalaisen suuren petolinnun pesäreviiri. Luonnonsuojelulain 70 § ja lintudirektiivin 5 artiklan mukaan lajien tahallinen häiritseminen erityisesti lisääntymis- tai jälkeläisten kasvatusaikana tai muutoin niiden elämänkierron kannalta tärkeillä paikoilla on kielletty. Pesintäaikana 15.4.–15.9. pesien suojavyöhykkeellä (1100 m) ei tule tehdä koneellista tutkimustoimintaa.

ELY-keskus muistuttaa, että suurten petolintujen lisäksi suurin osa Suomen pesimälinnuista on luonnonsuojelulailla rauhoitettuja. Rauhoitettua eläinlajia ei saa tahallisesti tappaa tai häiritä. Erityisen tärkeää häirinnän välttäminen on lisääntymisaikana, tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin niiden elämänkierron kannalta tärkeillä paikoilla (LsL 70 §).

Rauhoitettujen kasvien lisäksi alueelta tunnetaan silmälläpidettävän lapinkynsikäävän (*Trichaptum laricinum*) esiintymispaikka. Harvinaiset tai uhanalaiset lajit ovat kaivoslain 11 § kohdan 4 tarkoittamia harvinaisia tai arvokkaita luonnonesiintymiä, jota ei saa olennaisesti vahingoittaa (HE 273/2009).

Muut turvallisuusnäkökohdat

Kaivoslain 11 § 1 kohdan nojalla ihmisten terveydelle ei saa aiheuttaa haittaa eikä yleistä turvallisuutta vaarantaa. Hakemusalueelle sijoittuu moottorikelkkareitti, joka tulee huomioida malminetsinnässä. Reittiä pitkin ei tule ajaa muulla kuin moottorikelkalla. Reitin voi ylittää, mutta tällöin on huolehdittava, että mahdolliset reittiin ylityksestä tulleet vauriot korjataan. Moottorikelkkareitin päällä ei saa suorittaa kairauksia tai muuta maaperään voimakkaasti kajoavaa toimintaa. Reitin vieressä talviaikaan kairattaessa tulee jättää tapauskohtaisesti 30–50 metrin etäisyys, mikäli on vaarana, että kairanreiät vuotavat vettä ja reitille voi muodostua paannejäättä.

Veden ottaminen

ELY-keskus ei ole vesitalousasioissa lupaviranomainen vaan se toimii valtion valvontaviranomaisena ja ottaa muun muassa kantaa vesitaloushankkeiden luvanvaraisuuteen tai oikeuden tarpeeseen. Vesilain mukaisen luvan tai oikeuden tarvetta tarkastellaan aina paikka-/tapauskohtaisesti. Vesilain mukainen luvan-/oikeudentarve ratkaistaan lupamenettelyssä. Aluehallintovirasto lupaviranomaisena tai ELY-keskus ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen vesilain valvontaviranomaisina eivät voi antaa yksittäisen hankkeen luvanvaraisuudesta sellaista ennakkotietoa, joka sitoisi lupaviranomaista lupamenettelyssä.

Ilmoitus veden ottamisesta: veden ottaminen vaatii vesilain (587/2011) 2 luvun 15 §:n mukaisesti pinta- ja pohjaveden ottamista koskevan ilmoituksen ELY –keskukselle, jos otettava vesimäärä ylittää 100 m³/vrk, eikä ottaminen edellytä vesilain 3 luvun 2 tai 3 §:n mukaan lupaa.

Oikeus ottaa vettä toisen alueelta: ELY-keskus kiinnittää huomiota vesilain 4 luvun säännöksiin, joiden mukaan, jos pinta- tai pohjavettä otetaan toisen alueelta muuhun kuin tavanomaiseen kiinteistökohtaiseen käyttöön, saattaa olla tarpeen hakea aluehallintovirastolta oikeutta veden ottamiseen toisen alueelta (vesilaki 4 luku 3 § ja 4 §). ELY-keskuksen näkemyksen mukaan vedenkäyttö malminetsinnässä, esimerkiksi kairaus- tai lumetusvetenä, ei lähtökohtaisesti ole rinnastettavissa vesilaissa tarkoitettuun tavanomaiseen kiinteistökohtaiseen vedenkäyttöön.

ELY-keskus edellyttää, että kairausvedenottoa ei tehdä pienitilavuuksisista luonnonvesistöistä (vesilaki 2. luku 11 §, 3. luku 2 §).

ELY-keskus esittää lupamääräyksissä huomioitavaksi

Pohjavesialueella toimiminen (kaivoslain 11 §:n kohdat 1 ja 3):

1. Piittiövaaran pohjavesialueen (12758101) pohjaveden varsinainen muodostumisalue tulee rajata toimenpiteiden ulkopuolelle.
2. Kaikessa toiminnassa tulee pohjavesialueella olla huolellinen, jotta toiminnasta ei aiheudu ympäristönsuojelulain pohjaveden pilaamiskiellon (YSL 527/2014 17 §) tai vesilain (mm. VL 587/2011 3 luku 2 §) vastaisia vaikutuksia.
3. Pohjavesialueella ei saa kaivaa tutkimusojia.
4. Pohjavesialueella ei tule säilyttää tai tankata työkoneita eikä varastoida pohjavedelle haitallisia aineita (esim. poltto- ja voiteluaineet). Maaperään ei saa tulla mitään öljypäästöjä. Mahdolliset päästöt on välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Kairauksissa tai muissa vastaavissa toimenpiteissä mahdollisesti käytettävät vedet johdetaan pohjavesialueen ulkopuolelle.
5. Mikäli kairauspaikoilla esiintyy ylivuotoa, tulee huolehtia siitä, että kairareitit tulpataan ylivuodon ja pohjaveden purkautumisen estämiseksi. Maastoon ei tule myöskään jättää kairaussoijaa.

Lähteistä ei saa ottaa kairausvettä ja niihin tulee pitää kaikessa maahan kajoavassa toiminnassa suojaetäisyyttä vähintään 30 metriä lähteikön reunasta lukien (VL 2. luku 11 §, kaivoslaki 11 § kohdat 3 ja 4).

25.9.2023

Kairausvedenottoa ei tehdä muistakaan pienitilavuuksisista luonnonvesistöistä (VL 2. luku 11 §, 3. luku 2 §, kaivoslaki 11 § kohdat 3 ja 4).

Kairaussoija ei saa päästä valumaan puroihin ja muihin vesistöihin missään tilanteessa, eikä muukaan koneellinen tutkimustoiminta ja liikkuminen saa aiheuttaa kuorimitusta vesistöihin (kaivoslaki 11 § kohta 3).

Luontodirektiivin liitteen IV tiukasti suojeltujen kasvilajien suojavyöhyke on 30 metriä esiintymän reunasta lukien. Suojavyöhykkeellä ei saa tehdä maahan kajoavia tutkimuksia.

Myös ei-rauhoitettujen uhanalaisten lajien ja luontotyyppien olennainen vahingoittaminen on kielletty (kaivoslaki 11 §, kohta 4). Yhtiön tulee huomioida myös nämä luonnonesiintymät tutkimuksia suunnitellessaan.

Suuren petolinnun pesintäaikana 15.4.–15.9. pesien suojavyöhykkeellä (1100 m) ei tule tehdä koneellista tutkimustoimintaa.

Yhtiön tulee esittää tarkka tutkimussuunnitelma ELY-keskukselle vuosittain hyvissä ajoin, viimeistään kaksi viikkoa ennen tutkimuksiin ryhtymistä, jotta ELY-keskus voi valvoa luonnonsuojelulain noudattamista.

Malminetsintätoiminnan kairausjäljet, koemontut ja liikkumisen aiheuttamat jäljet malminetsintäalueella tulee saattaa mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan etsintätoiminnan päättyessä alueella. Kairausten jälkeen tulee varmistaa, ettei kairanrei'istä nouse pohjavettä maanpinnalle. Tarvittaessa kairanreiät on tulpattava. Kairauksissa mahdollisesti maahan jätettävät maaputket on katkaistava läheltä maan pintaa.

Muuta

Lapin ELY-keskus toteaa, että kaikessa toiminnassa tulee välttää turmelemasta alueen luontoa enempää kuin tutkimuksen tekemiseksi on välttämätöntä. Maastoliikennelain 5 §:n mukaan käytettäessä maastossa moottorikäyttöistä ajoneuvoa on vältettävä vahingon ja haitan aiheuttamista luonnolle ja muulle ympäristölle. Maastoajoneuvoilla liikkuminen tulee pääsääntöisesti tapahtua olemassa olevilla yksityisteillä, metsäteillä ja jäädytetyillä talviteillä. Moottoriajoneuvoilla liikkumista tulee välttää luonnontilaisilla soilla sulanmaan aikana. Maastoliikennelain 4 §:n mukaan maastoliikennelupaa ei tarvita malminetsintäalueella eikä 30 metrin etäisyydellä sen rajasta.

ELY-keskus suosittelee kairauksessa käytettävän myös pohjavesialueen ulkopuolella suljettua veden kiertoa ja soijan talteenottoa.

ELY-keskus suosittelee, että maahan kajoavat toimenpiteet tehdään suoalueilla maan ollessa roudassa ja lumipeitteinen.

Esitetyt tutkimukset eivät aiheuta kaivoslain 11 §:n kohdassa 5 tarkoitettua merkittävää maisemallista haittaa.

Alueella ei ole kaivoslain 9 § kolmannen momentin mukaisia liikennealueita.

25.9.2023

Lausunto hakemuksesta täytäntöönpanemiseksi muutoksenhausta huolimatta

ELY-keskus toteaa lähtökohtana tulevan olla, että malminetsintäluvan mukaisiin toimenpiteisiin saa ryhtyä vasta, kun lupa on lainvoimainen (kaivoslaki 168 § 1 mom.). Täytäntöönpanomääräyksen edellytyksenä on, että täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi ja hakija asettaa kaivosviranomaisen määräämän vakuuden niiden edunmenetysten ja kustannusten korvaamiseksi, jotka päätöksen kumoaminen tai lupamääräysten muuttaminen voi aiheuttaa (kaivoslaki 169 § 2 mom.). Täytäntöönpanomääräyksen nojalla voidaan sallia vain sellaiset toimenpiteet, joiden suorittamisen jälkeen olot on mahdollista palauttaa aiempaa vastaaviksi (HE 273/2009).

ELY-keskus katsoo, että malminetsintälupa-alueella on mahdollista aloittaa malminetsintätyöt täytäntöönpanomääräyksen nojalla edellyttäen, että ELY-keskuksen tässä lausunnossa lupamääräyksissä huomioitaviksi esittämät asiat on malminetsintäluvassa huomioitu.

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu. Merkintä sähköisestä allekirjoituksesta on dokumentin viimeisellä sivulla. Asian on esitellyt ylitarkastaja Maija Mäkelä ja ratkaissut luontoympäristöyksikön päällikkö Jari Pasanen.

Tiedoksi

Aurion Resources Oy
Metsähallitus/Kiinteistökehitys, kirjaamo

Tämä asiakirja LAPELY/3315/2018 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAPELY/3315/2018 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Mäkelä Maija 25.09.2023 14:52

Ratkaisija Pasanen Jari 25.09.2023 15:24

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Molkoselkä Pasi Tapio	Telia Tunnistus	15.09.2023 11:14:39 UTC+03:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (5 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

Metsähallitus

PL 94

01301 Vantaa

kirjaamo@metsa.fi

15.9.2023

MH 3873/2023

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

kaivosasiat@tukes.fi

Viite: Lausuntopyyntö 17.8.2023

Metsähallituksen lausunto malminetsintälupahakemuksesta ML2017:0107, Launi 2, Aurion Resources Oy

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää Metsähallitukselta kaivoslain 37 §:n nojalla lausuntoa Sodankylään kohdistuvasta malminetsintälupahakemuksesta ML20170107, Launi 2. Malminetsintälupahakemusalueen pinta-ala on hakemuksen mukaan 4273,04 ha ja sijaitsee osin Metsähallituksen liiketoiminnan hallinnassa olevilla kiinteistöillä yhteensä 3691,46 ha alalta, jakautuen eri kiinteistöihin seuraavasti:

TULOSALUE	Kiinteistön nimi	Tila, nro	Ala, ha
Liiketoiminta	Sodankylän valtionmaa III	758-893-12-1	3652,62
Liiketoiminta	Nuulananen	758-405-71-4	25,32
Liiketoiminta	Järvelä	758-424-30-3	14,06

Tutkimusmenetelminä mainitaan geofysikaaliset mittaukset, tutkimusojien kaivaminen ja kallio- ja maaperänäytteenotto kairaamalla. Alueelta tutkitaan mineraaleja: kulta (Au), hopea (Ag), kupari (Cu), nikkeli (Ni), palladium (Pd), platina (Pt), sinkki (Zn) ja lyijy (Pb)

Tukes on pyytänyt Metsähallitukselta lausuntoa erityisesti siitä, että voidaanko malminetsintäalueella tehdä tehokasta malminetsintää hakemuksessa esitetyillä tutkimusmenetelmillä ilman, että siitä aiheutuu ilman että niistä on kaivoslain (621/2011) 11 §:n mukaisesti merkittäviä mm. muutoksia luonnonolosuhteissa tai harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista tai merkittävää maisemallista haittaa.

Esitettyyn hakemukseen Metsähallitus lausuu mielipiteenään seuraavaa:

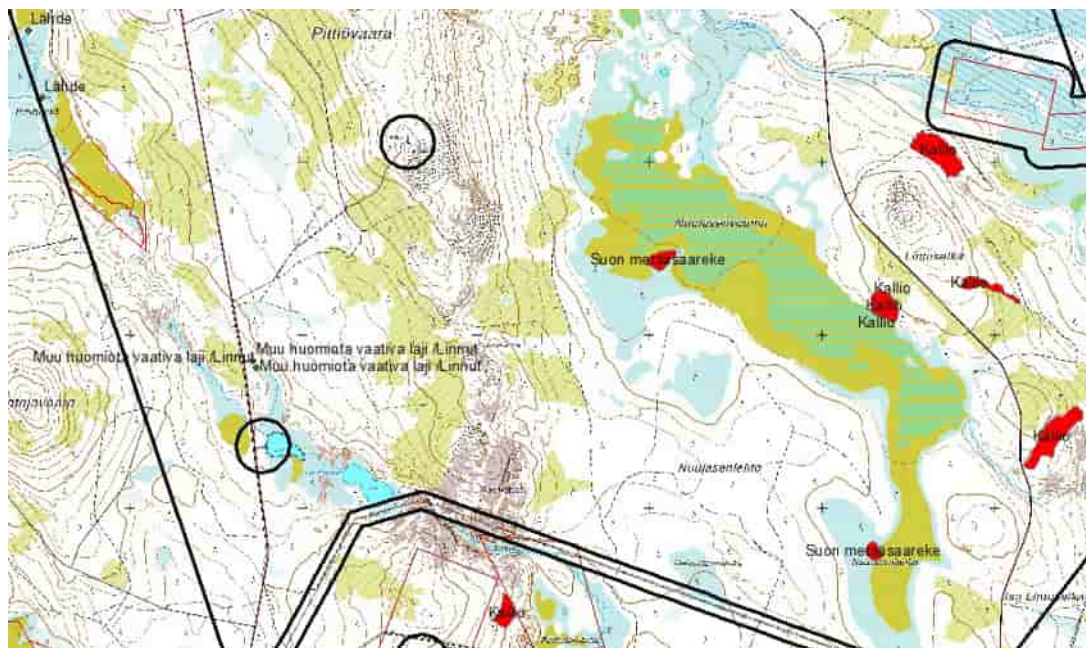
Yleistä

Metsähallitus pitää tärkeänä, että malminetsintäalueiden tutkimustoiminnassa huomioidaan alueiden maisema-, luonto- ja kulttuuriarvot mahdollisimman hyvin. Tietoja Metsähallituksen mailla olevista arvokkaista, huomioon otettavista kohteista löytyy mm. Suomen Lajitietokeskuksen Laji.fi-portaalin kautta ja Retkikartta.fi-palvelusta sekä Museoviraston muinaisjäännösrekisteristä. Luvansaajan tulee myös tunnistaa lupa-alueella olevat muut mahdolliset metsälain 10 §:n erityisen tärkeät elinympäristöt, luonnonsuojelulain ja muinaismuistolain määrittelemät kohteet ja ottaa ne huomioon tutkimustoiminnassa.

Malminetsinnän kannalta välttämätön maastoliikenne tulee tapahtua erityisen varovaisesti maastoa vaurioittamatta. Suoalueilla ja pehmeiköillä tulee noudattaa suurta varovaisuutta ja mahdollisesti suorittaa näillä kohteilla maastotyöt maan ollessa roudassa sekä välttää työskentelyä kelirikon aikana.

Uhanalaiset ja rauhoitetut lajit sekä arvokkaat luontotyypit, arvokkaat luontokohteet, pienvesistöt ja niiden välittömät ympäristöt

Valtion omistamalla alueella on tiedossa uhanalaisten tai luontodirektiivin kasvi- ja lintulajien esiintymiä ja metsälain 10 § mukaisia kohteita seuraavilla alueilla (kartta)

Metsähallitus kiinnittää lupaviranomaisen huomion siihen, ettei hakemusalueen lajistoa ole kattavasti inventoitu.

Lupahakemusalueella on lintudirektiivin liitteessä 1 tarkoitetun ja luonnonsuojelulain nojalla rauhoitetun suuren petolinnun pesäviiri. Luonnonsuojelulain 39 §:n ja lintudirektiivin artiklan 5 mukaan mm. lajin tahallinen häiritseminen, erityisesti lisääntymis- tai jälkeläisten kasvatusaikana tai muutoin niiden elämänkierron kannalta tärkeillä paikoilla on kielletty. Luvan hakijan on pyydettävä Lajitietokeskuksesta Luonnontieteellisen keskusmuseon suojeluarvoiset pesäpaikat -aineiston toiminta-alueelta ja sen läheltä, jotta heillä on ajantasainen tieto alueen suuren petolinnun pesistä.

Hakemusalueelta tunnetaan rauhoitetun putkilokasvilajin lapinleinikin (*Coptidium lapponicum*) esiintymä. Rauhoitetun kasvin tai sen osan poimiminen, kerääminen, irtileikkaaminen, juurineen ottaminen tai hävittäminen on luonnonsuojelulain 74 § mukaan kielletty. Edellä mainitut kasvilajit ovat myös luontodirektiivin liitteen IV lajeja, joiden esiintymien hävittäminen ja heikentäminen on kielletty, eikä niillä tule harjoittaa tutkimustoimintaa.

Hakemusalueella ei ole tiedossa muita suojeltuja arvokkaita luontokohteita. Hakemusalueella voi olla kartoittamattomia arvokkaita luontokohteita kuten

aarniometsiköitä, lähteitä, reheviä soita ja suon metsäsaarekkeitä. Alueet ovat lajistollisesti ja luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaita elinympäristöjä ja joilla voi olla harvinaista ja uhanalaista kasvilajistoa. Toimintaa ko. alueilla tulee välttää, jotta ne säilyisivät mahdollisimman luonnonmukaisessa tilassa. Esimerkiksi alueilla ei tule tehdä tutkimuskaivantoja ja muutkin tutkimustoiminnot tulee tehdä siten, että elinympäristöjen ominaispiirteet säilytetään (vrt. metsälain 10 §:n säädökset). Tutkimustoimintaa pienvesistöjen läheisyydessä tulee välttää myös vesiensuojelullisista syistä. Kohteiden rajauksia löytyy Retkikartta-palvelusta <http://www.retkikartta.fi>. Kaikkia kohteita ei löydy edellä mainitusta palvelusta, joten hakijayhtiön tulee selvittää puuttuvat tiedot.

Luonnonsuojelu- ja vesilain viranomaisvalvonnasta alueella vastaa Lapin ELY-keskus. Tarkemmat tiedot mainituista alueen vesiluontotyypeistä, suojelualueista, rauhoitetuista ja suojelluista kohteista ja lajeista sekä haetun toiminnan vaikutuksista niihin antaa Lapin ELY-keskus.

Pohjavesialue

Hakemusalueen pohjoisosaan sijoittuu Tammakkovuopajan pohjavesialueen eteläreuna, tunnus 12758193. Eteläosassa hakemusalue sijoittuu osin Pittiövaaran pohjavesialueelle, tunnus 12758101. Pittiövaaran pohjavesialue on luokiteltu 1 lk. pohjavesialueeksi, joka on vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue. Pittiövaaran pohjavesialue on Sodankylän vesihuollon piirissä ja Iso Sarvilammesta pumpataan vettä Puolivälijängän vedenottamon tarpeisiin. Pohjavesialueet on huomioitava toimintaa suunniteltaessa. Toiminnasta pohjavesialueella antaa tarkemmat ohjeet Lapin ELY-keskus.

Kulttuuriperintö

Alueelta tai sen välittömästä läheisyydestä valtion mailta ei tiedetä eikä ole tarkoin kartoitettu muinaismuistolain (17.6.1963/295) suojaamia muinaisjäännöksiä. Alueella tiedetään olevan kuusi kulttuuriperintökohdetta. Kulttuuriperintökohteet tulee ottaa huomioon toimittaessa alueella.

Kohde	Status	x	y
Satinkioja1 savottakämpä jäännös	Muu muinaisjäännös tms.	474782	7483503
Pittiövaara 2 rakennelma jäännös	Muu muinaisjäännös tms.	472102	7481488
Hirviäkurunlaki kolmiomittaustorni jäännös	Muu muinaisjäännös tms.	473179	7483140
Pittiövaara 1 savottakämpä jäännös	Muu muinaisjäännös tms.	472248	7481289
Satinkioja2 savottakämpä jäännös	Muu muinaisjäännös tms.	475302	7482829
Pittiövaara 2 kämpä jäännös	Muu muinaisjäännös tms.	472104	7481499

Jos maata kaivettaessa tai muuta työtä suoritettaessa tavataan kiinteä muinaisjäännös, on työ muinaisjäännöksen kohdalta heti keskeytettävä ja ilmoitettava kohde Museovirastolle tarpeellisia toimenpiteitä varten. Myös muut alueella mahdollisesti olevat kulttuuriperintökohteet tulee ottaa huomioon maankäytössä. Metsähallitus ei tule tekemään alueella maastokartoituksia ko. hankkeen johdosta. Metsähallitus ei sitoudu tällä lausunnollaan vastuuseen alueen mahdollisista vielä löytymättömistä kohteista.

Virkistysrakenteet

Kaivoslain 11 § 1 kohdan mukaan malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle. Hakemusalueen läpi kulkee merkitty moottorikelkkaura. Moottorikelkkaura merkitty maastoon tolppiin kiinnitetyillä puisilla rasteilla. Uran ylläpitäjä on Sodankylän kunta.

Edellä mainitut virkistysrakenteet tulee ottaa huomioon malminetsinnässä. Uran voi ylittää, mutta tällöin on huolehdittava, että mahdolliset ylityksestä tulleet vauriot korjataan. Uran päällä ei saa suorittaa kairauksia tai muuta maaperään voimakkaasti kajoavaa toimintaa. Tarvittaessa uralle on asetettava varoitusmerkkejä mm. ylityskohtiin ja toimittaessa uran välittömässä läheisyydessä. Moottorikelkkauraa pitkin ei tule ajaa muulla kuin moottorikelkalla.

Vahinkojen ehkäiseminen

Tutkimustoiminta tulee suunnitella siten, että puustolle ja taimikoille aiheutuvat vahingot olisivat mahdollisimman vähäisiä. Alueella liikkumisessa tulee tieverkoston lisäksi käyttää mahdollisimman paljon maastossa olevia ajouria. Metsähallituksen tieverkostoa ja maastouria käytettäessä tulee huomioida tiestön ja maastourien kuntotilanne. Tienpohjat maastossa suurelta osin heikkokuntoisia talvikäyttöön tarkoitettuja tienpohjia. Tiestön ja maastourien kuntoon ja käytettävyyteen vaikuttaa mm. kevään ja kovien sateiden aiheuttama kelirikko.

Lisäksi Metsähallitus edellyttää, että toiminnassa tapahtuvista poikkeustilanteista, esimerkiksi polttoainevuodoista tai muista onnettomuuksista, jotka voivat vaikuttaa alueen luonnonoloihin, tulee ilmoittaa välittömästi Metsähallitukselle.

Toiminnanharjoittajan tulee kaikilta osin vastata aiheuttamistaan vahingoista. Metsähallituksen yhteyshenkilö vahinkoasioissa on Metsähallitus Metsätalous Oy:n Keski-Lapin metsätiimin aluepäällikkö Samuli Ollila, samuli.ollila@metsa.fi, puh. 0206 397 105.

Turvallisuuden parantaminen

Mikäli tutkimusalueella suoritetaan sellaisia syväkairauksia, joista kairauksien jälkeen jää maastoon pysyvästi maanpäällisiä metallisia tai muovisia maaputkia, Metsähallitus edellyttää, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpataan. Vähän lumen aikana putket ovat vaarallisia mm. moottorikelkkailijoille. Maanpäällisistä putkista voi aiheutua vahinkoja myös metsäkoneille ja muille maastoajoneuvoille. Esimerkiksi metsäkoneiden renkaat rikkoontuvat osuessaan maaputkien päihin. Tutkimusojien ja -kaivantojen turvallisuuteen ihmisille ja eläimistöille on kiinnitettävä erityistä huomiota luiskauksin, merkinnällä heijastin- ja liputuskepein ja varoituksin. Lippusiimojen ja ns. pyykkinarujen käyttö on kielletty, koska erityisesti porot ja hirvet voivat tarttua sarvistaan. Edellä mainitulla toimenpiteellä parannetaan maaston muiden käyttäjien turvallisuutta ja estetään materiaalivahinkoja. Metsähallitus katsoo, että malminetsintäluvan saaja on kaikilta osin vastuussa näistä vahingoista Metsähallitukselle ja kolmannelle osapuolelle.

Poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentäminen

Laki Metsähallituksesta (234/2016) edellyttää, että sen hallinnassa olevien luonnonvarojen hoito, käyttö ja suojele on sovitettava yhteen siten, että poronhoitolaissa säädetyt velvoitteet täytetään.

Metsähallituksen oman toiminnan vaatimukset

Metsähallitus korostaa, että tässä lausunnossa esitetyt ympäristönäkökohdat ovat sellaisia, jotka Metsähallitus ottaa itsekin huomioon omassa toiminnassaan. Metsähallitus on sitoutunut näihin periaatteisiin lakisääteisen veloitteen lisäksi mm. omassa sertifioidussa ympäristö- ja laatujärjestelmässään. Näin ollen Metsähallitus ei edellytä malminetsintäluvan hakijalta enempää kuin mitä Metsähallitus vaatii omalta toiminnaltaan.

Täytäntöönpano muutoksenhausta huolimatta

Hankkeesta vastaava on esittänyt malminetsintäluvan täytäntöönpanoa koskevalle pyynnölle perustellun syyn, joka liittyy toimenpiteisiin ryhtymisen tarpeellisuuteen. Kaivoslain esitöiden (HE 273/2009 vp) mukaan täytäntöönpanoa koskevassa päätöksessä tulee yksilöidä sallitut toimenpiteet. Mikäli kaivosviranomainen päätyy antamaan malmietsintäluvan jatkoaikaa koskevan päätöksen yhteydessä myös määräyksen täytäntöönpanosta, tulee lupamääräyksiin varmistaa, että toiminta vastaa esitettyä. Metsähallituksella ei ole huomauttamista täytäntöönpanoon muutoksenhausta huolimatta.

Pasi Molkoselkä
Kaivosalan asiantuntija
Metsähallitus Kiinteistökehitys

Viite: Lausuntopyyntö 17.8.2023
Asia: SODANKYLÄ – ML2017:0107 Launi 2

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää kaivoslain (621/2011) §37 nojalla Lapin maakuntamuseolta lausuntoa Sodankylän kunnan alueeseen kohdistuvasta malminetsintälupahakemuksesta ML2017:0107. Lupahakemuksen kopio liitteineen on toimitettu lausuntopyynnön yhteydessä Lapin maakuntamuseolle, ja siitä käyvät ilmi aiottu malminetsintäalue sekä suunnitellut toimenpiteet. Lapin maakuntamuseo lausuu asiasta Sodankylän kunnan alueesta (pl. saamelaisten kotiseutualue) vastaavana museolain (314/2019) mukaisena alueellisena vastuumuseona museolain §7 1 momentin 2 kohdan mukaisen kulttuuriympäristötehtävänsä puitteissa.

Aiottu malminetsintäalue sijaitsee Sodankylän kunnan alueella noin 5,5 km Sodankylän keskustasta luoteeseen käsittäen 4273,04 ha:n alan. Alueelta tunnetaan 4 arkeologista kulttuuriperintökohdetta ja yksi muinaisuuden löytöpaikka. Alueeseen on ainakin osittain kohdistunut arkeologinen inventointi Metsähallituksen Kansallisen metsäohjelman (KMO) yhteydessä 2010-luvulla. KMO-inventointeja ei voida sellaisenaan pitää maankäytön suunnittelun tarkoituksiin sopivana johtuen inventointialueiden suuresta koosta ja inventointiin käytetyn ajan rajallisuudesta. Alueella on arkeologista potentiaalia johtuen sen soista ja vesistöistä. Lisäksi Maanmittauslaitoksen tuottamista 5p LiDAR-aineistoista havaitaan joitakin arkeologisesti kiinnostavia anomaliaita.

Alueelta tunnetaan seuraavat arkeologiset kulttuuriperintökohteet (kaikki koordinaatit ETRS TM35FIN):

1000038830 (Pittiövaara 1) P 7481288 I 472247

Suuren kämpän rauniot, pituus 19 m ja leveys 6,5 m. Luode-kaakko suuntainen, valmistettu suurista pyöröhirsistä, joita on pari hirsikertaa jäljellä. Raken-

teet ovat pääosin aluskasvillisuuden peittämiä ja päällä kasvaa tiheästi kuusia ja koivuja. Rakennuksessa on neljä huonetta. Päätyhuoneissa on liuskekivistä valmistetut piisit. Kämpän keskivaiheilla ylärinteen puolella kämpän sivussa on kattolautojen jäänteitä, mahdollisesti jonkinlainen katos tai varasto. Sivuilla on kolme kuoppaa seinien vieressä.

1000038831 (Pittiövaara 2) P 7481499 I 472104

Kämpän jäännös, neliön muotoinen, koko 6,5 m x 6,5 m. Kaksi hirsikertaa alarinteen puolella, pyöröhirret. Pokasahalla ja kirveellä tehdyt alapuoliset salvokset. Seinää vasten on mahdollisesti päätykolmion hirsi jonka päässä on kaksi porattua reikää. Kaakkoisnurkassa on suuri piisi, joka on romahtanut seinän ulkopuolelle. Kämpän päällä kasvaa koivuja ja kuusen taimia.

Kämpän eteläpuolella on outo rakennelma jonka keskellä on suuri kuoppa ja reunoilla kolme suurta kivikasaa. Kuoppa on muodoltaan suorakulmainen, koko n. 5 m x 3 m. Sen yhdessä reunassa on hirsi mutta muilla reunoilla ei. Kuopan yhdessä nurkassa kasvaa puita, ja reunoilla on vanhoja maatuneita kantoja. Kuopan kolmessa nurkassa on suuret kivikasat, luoteiskulmassa suurin, kooltaan 3 m x 3 m ja 1 m korkea. Kaksi muuta ovat hieman pienempiä. Eteläpuolella on kaksi pienempää kuoppa joista lounaisen päällä on pelkkahirren katkelmia, ja lounaispuolella vielä kivikasa. Rakennelman koko on 12 m x 10,5 m. Eteläpuolella muutaman metrin päässä on soikea kuoppa, kooltaan n. 4 m x 3 m. Yksittäiset hirret etelä- ja pohjoispäissä. Ylärinteen puolella, metsäautotien vieressä, on muutamia hirsii epämääräisessä kasassa.

1000038839 (Satinkioja) P 7482842 I 475340

Pieni hirsikämpä, valmistettu suurista pyöröhirsistä, joiden halkaisija 30-40 cm. Koko 5 m x 5 m, luode-kaakko suuntainen. 2 - 4 hirsikertaa jäljellä, jäljellä olevan seinän korkeus on suurimmillaan 1,1m. Hirsien välissä on sammalta tilkkeenä. Pokasahalla tehdyt alapuoliset salvokset. Oviaukko on ojan puolella, oven vieressä ei ole karapuita, pelkät tapit hirsien välissä. Hirsien päitä on hieman ohennettu ulkopuolelta. Päällä kasvaa koivuja, sammalia ja kortetta. Rakennelma on ehkä rakennettu ennen sotia. G.W. Forsström kertoo muistelmissaan hakkuista Jeesiöjoen varrella, Pittiövaaran koillispuolella vuonna

1913. Mahdollisesti kämppä on rakennettu jo silloin. Ulkoseinä oven vieressä on palanut, paikalla on pidetty nuotiota talvella.

1000038873 (Hirviäkurunlaki) P 7483139 I 473179

Kolmiomittaustorni joka on kaadettu, tolpat on sahattu poikki moottorisahalla ja torni on romahtanut sivulle. Tolpat ja lava ovat pääosin jäljellä. Tolpat on pystytetty kivien väliin ja tuettu kiviin pultatuilla lattarautoilla. Tornin alla keskikohdalla on kivessä rautainen tappi. Puut ovat varsin hyvin säilyneitä.

Yllä mainitut kohteet eivät ole kiinteitä muinaisjäänköksiä, eikä muinaismuistolaki (295/1963) tällöin kosketa niitä. Kohteiden kulttuurihistoriallisen arvon vuoksi ne tulisi kuitenkin Lapin maakuntamuseon näkemyksen mukaan huomioida malminetsintätöissä siten, että niiden rakenteita ei vahingoiteta.

Malminetsinnässä käytetyt pienimuotoiset näytteenotot ja kairaukset muodostavat alueella mahdollisesti sijaitseville tuntemattomille arkeologisille kohteille verrattain pienen riskin. Hakemuksessa mainitaan kuitenkin myös koeurien käyttö. Kaivinkoneella tehtävä koeuritus ja/tai -montutus on kajoavuudeltaan luokkaa, joka muodostaa arkeologiselle kulttuuriperinnölle merkittävän riskin. Näin ollen, mikäli lausunnon karttaliitteeseen merkityillä alueilla aiotaan suorittaa kaivinkoneella tehtävää uritusta ja/tai montutusta, tulee suunnitelmista niiden tarkennuttua pyytää uusi lausunto Lapin maakuntamuseolta. Tuolloin määritetään arkeologisten selvitysten tarve ja laajuus.

Lapin maakuntamuseo lisäksi muistuttaa, että muinaismuistolain (295/1963) §1 mukaisesti, on muinaisjäänökseen kajoaminen ilman muinaismuistolain nojalla myönnettyä lupaa kielletty. Tätä kieltoa ei kumoa minkään muun lain nojalla myönnetty lupa, kuten malminetsintälupa. Näin ollen muinaismuistolain §14 mukaisesti, jos maata kaivettaessa tai muuta työtä suoritettaessa tavataan kiinteä muinaisjäänös, jota aikaisemmin ei ole tunnettu, on työ kohteen luona keskeytettävä välittömästi ja löydöstä on viipymättä tehtävä ilmoitus joko Museovirastolle tai alueellisen vastuumuseon (Lapin maakuntamuseo) arkeologille. Niin ikään muinaismuistolain §16 mukaisesti, jos alueelta löydetään muinaisesineeksi epäilty esine, tai sellaisen katkelma, on kaivuu

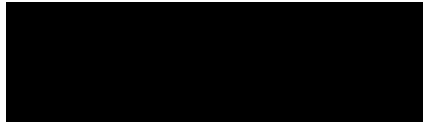

paikalla lopetettava välittömästi ja otettava viipymättä yhteys joko Museovirastoon tai alueellisen vastuumuseon arkeologiin.

Siinä tapauksessa, että malminetsintälupa myönnetään, tulee ennen maastotöiden aloittamista esitettävä tutkimussuunnitelma toimittaa tiedoksi Lapin maakuntamuseolle.

Lausunnon karttaliitteissä esitetyt aluerajaukset ovat pyynnöstä saatavilla Lapin maakuntamuseon arkeologilta paikkatietoaineistona ESRIn .shp - formaatissa.

Rovaniemellä 21. syyskuuta 2023

Jari-Matti Kuusela
arkeologi (FT, dos.)

Jakelu: Lapin ELY-keskus
Museovirasto

25.9.2023

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
PL 66 (Opastinsilta 12B)
00521 Helsinki
kaivosasiat@tukes.fi

Lausuntopyyntöönne 17.8.2023 lupatunnuksesta **ML2017:0107**

Syväjärven paliskunta lausuu seuraavaa ML2017:0107 Launi 2 nimisestä malminetsintälupahakemuksesta:

- Syväjärven paliskunta ei hyväksy jatkolupaa malminetsintään tällä alueella, ennen kuin korvausmenettelystä on sovittu. Malminetsinnästä on ilmennyt merkittävää haittaa poronhoidolle ja huomattavia laidunmenetyksiä tehdyillä kaivantoalueella edellisellä lupajaksolla.
- Tutkimusojista on luovuttava ja siirryttävä kairaamiseen kallionpinnasta otettavista näytteistä otettaessa, sillä tutkimusojat tuhoavat laitumen. Laajamittainen malminetsintä on jo tuhonnut merkittävästi Pittiönkairan talvilaitumien jäkäläkoita. Ei voi olla niin, että miljardi-luokan kansainvälinen bisnes tuhoaa paikallisen elinkeinon poronhoidon edellytykset, ilman että edes puhutaan korvauksista.

Tukes pyytää Syväjärven paliskunnan lausuntoa Aurion Resources Oy:n malminetsintäluvasta, joka sijoittuu kokonaan paliskunnan alueelle. Syväjärven paliskunnan suurin sallittu eloporoluku on 5500 ja paliskunnassa on 106 poronhoitajaa, jotka saavat kokonaan tai osittain elantonsa poroelintaloudesta. Paliskunnan poronhoito perustuu luonnonlaitumien käyttöön. Paliskunnan osakkailta on alueella poronhoito-oikeus eli vapaa laidunnus-oikeus (Poronhoitolaki 3§). Syväjärven paliskunta katsoo, että poronhoito tulee ottaa huomioon kaikessa sen alueella tapahtuvassa toiminnassa. Malminetsintä ei saa haitata poronhoidon toimintaedellytyksiä tutkimusalueella tai sen vaikutuspiirissä. Paliskunta katsoo, että aiotusta toiminnasta aiheutuisi haittaa alueella harjoitetulle poronhoidolle. Haitta tulee estää ja korvata.

Malminetsintäalue kattaa 4273,04 hehtaaria Sodankylän kunnan alueella. Hakija etsii alueelta ensisijaisesti kultaa sekä Ag, Ni, Pd, Pt, Zn ja Pb. Tutkimusmenetelminä aiotaan käyttää olemassa olevan tutkimusaineiston tulkitusta, geofysikaalisia mittauksia (maanpinnalta, ilmasta tai kairanreiästä), tutkimusojien kaivamista kaivinkoneella ja niiden kartoitus ja näytteenotto, sekä kallio- ja maaperänäytteenotto pinta- tai syväkairaamalla.

Kyseessä oleva malminetsintälupa-alue sijaitsee kokonaan Syväjärven paliskunnan alueella. Paliskunnan poroja laiduntaa alueella pääsääntöisesti talvella. Poroja laiduntaa alueella myös syksyisin. Pittiön kairan alueella Syväjärven paliskunnassa on noin 800 poroa ja 27 poronhoitajaa. Pittiönkairan alue on rauhallista talvilaidunalueutta ja erityisen arvokasta, koska porot voivat laiduntaa siellä ilman lisäruidintaa yli talven. Joinakin talvina

poroja paimennetaan ja silloin niiden paimennuksen apuna käytetään maastoruokintaa kulkua ohjaamassa. Tällaisella alueella kaikki ylimääräinen häiriö ja avatut tiet tai kelkkajäljet lumella aiheuttavat sen, että porot siirtyvät alueelta pois. Sen myötä niitä joudutaan hakemaan muualta paliskunnasta tai houkuttelemaan takaisin ruokinnan avulla, mitkä lisäävät työtä ja poronhoitajien kustannuksia. Alue on myös porojen vasoma-alueita sekä rykimäaluetta eli lisääntymisaikaista aluetta, missä laidunrauha on erityisen tärkeää porojen tuoton turvaamiseksi. Paliskunnan alueella laiduntaa poroja vapaana myös muina vuodenaikoina, joten on mahdollista, että poroja on tutkimusaikana joko itse tutkimusalueilla tai niiden läheisyydessä. Porojen pelotteleminen on poronhoitolain 42 §:n mukaan kielletty ja pelottelemisesta poronhoitajille tai paliskunnalle aiheutuvat vahingot tulee korvata. Tämä tarkoittaa, että poroille tulee turvata alueella tapahtuvassa toiminnassa laidunnusrauha. Mikäli poroille aiheutuu vahinkoja tai niitä joudutaan paimentamaan ylimääräisin työ- ja rehukustannuksin, haitta tulee korvata poronhoitajille.

Kaivoslain 11 §:n mukaan ”Malminetsintäluvan haltijan on rajoitettava malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta.” Tutkimusmenetelminä aiotaan käyttää tutkimusojia. Vaikka tutkimusojat peitettäisiin heti näytteen oton jälkeen, aiheutuu niistä laitumien menetyksiä poroille, koska maaperä muokkautuu. Kaivannot sijaitsevat usein kumpareilla, jotka ovat tuulisina paikkoina vähälumisia, jolloin poron on helpompi kaivaa ja lisäksi ne sulavat aikaisin, jolloin niistä saa nopeammin keväällä ravintoa ja vaadin pääsee vasomaan pälveen. Syväjärven paliskunta katsoo, että kaivannot tulee korvata maaperäkairauksilla, jotta alueen jäkälikköihin tai hyviin kaivuolosuhteisiin ei tule muutoksia.

Lupahakemusalueella ei ole erotusaitoja, mutta poronhoitajat kuljettavat poroja syksyllä erotuksiin alueen kautta. Porojen kuljettaminen on herkkää häiriölle, ja tokka leviää helposti sen edessä tapahtuvan liikkeen, melun tai hajun seurauksena. Malminetsintätoiminnalla ei saisi häiritä porojen kuljettamista. Porojen kokoamistöiden vaikeutuminen lisää paliskunnan kustannuksia. Erotusten viivästyminen vaikuttaa teurasporojen käsittelyyn ja siten suoraan poronhoitajien tuloihin laskevasti. Mikäli malminetsintää tehdään loka-marraskuussa, tulee toimijan olla yhteydessä paliskuntaan ja kysyä poronhoitotöiden ajankohtaa alueella. Alueella on paliskunnan osakkaan porotarha, jonka aitarakenteisiin ei saa tehdä aukkoja. Mikäli aidan sisään halutaan päästä, on kuljettava veräjistä. Mikäli aitarakenteita rikkoutuu, ne on korvattava. Rikotuista rakenteista on ilmoitettava paliskuntaan/osakkaalle.

Paliskunta katsoo, että mikäli alueelle tehdään tutkimuskaivantoja/kuoppia siten, että poroille tai poronhoitajille voi aiheutua vaaraa, tulee kaivannot peittää välittömästi tutkimusten päätyttyä. Mikäli kaivantoja joudutaan jättämään, ne tulee merkitä esimerkiksi heijastimellisilla auraukskepeillä. Missään tapauksessa kaivantoja ei saa merkitä lippusiimoilla, jotka voivat tarttua porojen sarviin ja aiheuttaa vahinkoa tai pahimmassa tapauksessa jopa kuoleman. Mikäli alueella suoritetaan kairauksia, kairauskohtiin ei saa jättää pystyyn metalliputkia, jotka vahingoittaisivat niihin ajettaessa maastoajoneuvoja. Myöskään tutkimusvälineistöä tai jätettä (narut, kaapelit, metalli ym.) ei saa jäädä tutkimustoiminnan jälkeen maastoon, sillä niistä voi aiheutua vaaraa poroille.

Lausuttavana oleva alue sijoittuu pääosin valtion maille. Malminetsinnästä alueella aiheutuisi paliskunnalle olennaisia vaikutuksia. Paliskunta pyytää Tukesilta poronhoitolain 53 §:n mukaista neuvottelua lupapäätöstä ja sen määräyksiä koskien.

Syväjärven paliskunta

██████████

Poroisäntä

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

Valtakatu 2
96100 Rovaniemi

Asia: Aurion Resources Oy:n kommentti malminetsintälupahakemuskuulutukseen ML2017:0107, Launi 2, annettujen lausuntojen ja muistutusten osalta

Hakija

Aurion Resources Oy
c/o Gepool Oy
PL 35
01530 Vantaa

Hakijan käsityksen mukaan edellytykset luvan myöntämiseksi hakemuksen mukaisesti ovat olemassa eikä luvan myöntämiseksi ole estettä. Hakija on olennaisilta osin toteuttanut malminetsintäluvan perusteena olevan tutkimussuunnitelman mukaiset tutkimustoimenpiteet. Malminetsintä on muutoinkin ollut tehokasta ja järjestelmällistä.

Malminetsintälupahakemusalueelta on löytynyt useita kultamineralisaatioita, joiden hyödyntämismahdollisuuksien selvittäminen edellyttää hakemuksen mukaisia jatkotutkimuksia. Luvan haltija ei ole laiminlyönyt hakemuksen kohteena olevaan lupaan perustuvassa toiminnassa toimintaan soveltuvaan lainsäädäntöön perustuvia velvollisuuksia tai hakemuksen kohteena olevassa luvassa annettuja lupamääräyksiä eikä voimassaolon jatkamisesta aiheutuva kohtuutonta haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle.

Malminetsintäluvan ensimmäisinä vuosina lupa-alueella kaivettiin useita tutkimusosia. Tutkimusosia ei ole kaivettu vuoden 2020 jälkeen. Suurin osa tutkimusosista on peitetty ja jokainen tutkimusosa peitetään kyseisen tutkimusvaiheen päätyttyä.

Asumiseen tarkoitettujen rakennusten ympärillä on 150 m suojavyöhyke malminetsintäalueeseen.

Yleinen ja yksityinen etu turvataan muutenkin lupamääräyksiä noudattaen.

Hakija on ollut yhteydessä sidosryhmiin ennen tutkimustoimien aloittamista ja toimittanut tutkimussuunnitelmat kommentoitaviksi.

Hakija on pyrkinyt ja pyrkii myös jatkossa yhteensovittamaan maankäytön eri tarpeet. Hakija on suorittanut maanomistajakorvaukset kaivoslain perusteiden mukaisesti.

KAIVOSLAIN (621/2011) MUKAINEN VAKUUS

Kaivoslain 10 luvun 107 §:n mukaan malminetsintäluvan haltijan on asetettava vakuus mahdollisen vahingon ja haitan korvaamista sekä jälkitoimenpiteiden suorittamista varten, jollei tätä ole pidettävä tarpeettomana toiminnan laatu ja laajuus, toiminta-alueen erityispiirteet, toimintaa varten annettavat lupamääräykset ja luvan hakijan vakavaraisuus huomioon ottaen.

Tukes määrää malminetsintäluville asetettavaksi lupakohtaisen vakuuden. Vakuus tulee asettaa pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain (621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitetun vahingon ja haitan korvaamista, sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten.

Talletus tulee tehdä pankkiin Turvallisuus- ja kemikaaliviraston hyväksi. Pankin tai tilin omistajan tulee toimittaa tilivarojen panttausilmoitus avatusta vakuustilistä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle (os. PL 66, 00521 Helsinki) sekä antaa sitoumus, jolla se luopuu kuittausoikeudesta kyseiseen tiliin. Vakuustili ei saa olla määräaikainen.

Tilivarojen panttausilmoituksen allekirjoittaa pankin edustaja sekä pantattavan tilin omistaja, eli luvan saajayhtiön kaupparekisteriotteessa mainittu henkilö(t) joilla on nimenkirjoitusoikeus.

Vakuus on asetettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintälupa on tullut lainvoimaiseksi.

Tukesille vakuutta varten toimitettavat asiakirjat:

- Pankin tilivarojen panttausilmoitus (alkuperäinen kappale allekirjoituksin)
- Pantinantajan kaupparekisteriote

Asiakirjat tulee toimittaa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle osoitteeseen PL 66 (Opastinsilta 12B), 00521 Helsinki.